

คู่มือการป้องกันและระงับอัคคีภัย

ทีม ENV

โรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

คำนำ

โรงพยาบาลยิ่งเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เป็นโรงพยาบาลขนาด ๓๐ เตียง ได้ตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยที่มีผลต่อการสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สินของผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ ดังนั้น การมีแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนมีการฝึกปฏิบัติการตอบโต้ ภาวะฉุกเฉิน จึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง

โรงพยาบาลยิ่งเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เป็นสถานพยาบาลที่ให้บริการด้านสุขภาพอนามัย ในด้านรักษาพยาบาล ป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสภาพ โรงพยาบาลจึงตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้กับบุคคลดังกล่าว ทรัพย์สินของทางราชการ อันเนื่องมาจากสารเคมี วัสดุเคมีต่างๆที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัย ดังนั้น โรงพยาบาลยิ่งเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา จึงได้ตระหนักถึงเรื่องการเตรียมความพร้อมด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย โดยการจัดหาอุปกรณ์การป้องกันและดับเพลิงให้เหมาะสมกับสถานที่และงบประมาณด้านบุคลากร จัดให้มีการอบรมฝึกปฏิบัติ มอบหน้าที่และดำเนินการซ้อมแผนเมื่อเกิดเพลิงไหม้

เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถป้องกันและระงับอัคคีภัย ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุด คู่มือการป้องกันและระงับอัคคีภัย ในโรงพยาบาลยิ่งเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ฉบับนี้ จึงเป็นคู่มือเพื่อเตรียมพร้อมในการป้องกันและระงับอัคคีภัยสำหรับบุคลากรในโรงพยาบาล ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทุกท่าน

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
โรงพยาบาลยิ่งเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

บทที่ ๑
มาตรฐานการป้องกันอัคคีภัย

ปัญหาและความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

๑. เจ้าหน้าที่หน่วยงานและประชาชนผู้มารับบริการ ไม่มีความรู้เรื่องอัคคีภัย การป้องกันอัคคีภัย และการระงับอัคคีภัย
๒. โครงสร้างอาคาร และสภาพแวดล้อมไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ
๓. ขาดอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการระงับอัคคีภัยและการช่วยชีวิต เมื่อเกิดอัคคีภัย
๔. ขาดการพัฒนาระเบียบวินัย และการสร้างจิตสำนึกของเจ้าหน้าที่และประชาชนให้ตระหนักในเรื่องความปลอดภัยอย่างแท้จริง
๕. องค์กรต่างๆไม่มีมาตรฐานการป้องกันอัคคีภัยที่มีระบบ เป็นรูปธรรมอย่างสากล

วิธีดำเนินงาน เพื่อให้ได้มาตรฐานการป้องกันอัคคีภัย

๑. จัดคนรับผิดชอบ

หน่วยงานต้องแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาเป็นทางการ โดยคำสั่งจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อจัดทำแผนแม่บทในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ซึ่งควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านอัคคีภัยจากภายนอกเข้าร่วมในคณะทำงานนี้ด้วย เพื่อให้แผน สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด อาจเชิญได้จากหน่วยดับเพลิงของท้องถิ่น

หลักสำคัญในการบริหารบุคลากร คือ ต้องตั้งเป้าหมายให้คนในองค์กรสามารถดำเนินการเองได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพสูง และมีนโยบายที่ชัดเจนต่อเนื่อง โดยได้กำหนด วิสัยทัศน์-พันธกิจ ให้กับองค์กรที่ต้องการพัฒนามาตรฐาน คือ

ทำได้เมื่อภัยมา	มีความรู้ มีความพร้อม ฝึกซ้อมเสมอ
รู้ปัญหาเพื่อแก้ไข	สำรวจค้นหาความเสี่ยง ประเมิน และร่วมกันแก้ไข
เป็นขวัญกำลังใจ	เอื้อเฟื้อ อาหาร ใส่ใจ และเอาใจใส่ผู้ร่วมงาน
เพื่อให้รักสามัคคี	ทุกเป้าหมายต้องก่อให้เกิดความรัก และเกื้อกูลกันตลอดไป

๒. ตรวจสอบงบประมาณ

ควรตรวจสอบงบประมาณที่มีอยู่แล้ว หรือคาดว่าจะมีเพิ่มเติมมาในอนาคต เพื่อจะได้เลือกแผนการทำงานที่เหมาะสมได้โดยทันที เช่น

- ๒.๑. ถ้ามีงบประมาณมากเพียงพอ ให้จัดหาอุปกรณ์ทั้งหมดที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานโดยทันที แล้วจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ให้รู้และเข้าใจวิธีใช้อุปกรณ์เหล่านั้น พร้อมกำหนดบทบาทบุคคลากรเพื่อทำการบริหารแผนป้องกันอัคคีภัยอย่างสมบูรณ์
- ๒.๒. มีงบประมาณปานกลาง ก็ให้จัดซื้ออุปกรณ์เท่าที่จำเป็น และตั้งงบประมาณผูกพันระยะกลาง (ภายใน ๓-๕ ปี) สำหรับจัดซื้ออุปกรณ์ที่เหลือ แต่ต้องใช้งบประมาณบางส่วนที่มีนั้น จัดการฝึกอบรมบุคลากรพึงระลึกเสมอว่า “คนนำเครื่อง” คนมีความรู้ สามารถปฏิบัติได้ดีกว่าคนมีเครื่องมือมากมาย แต่ใช้ไม่เป็น
- ๒.๓. มีงบประมาณน้อย ก็ควรใช้ไปในการพัฒนาบุคลากรเป็นลำดับแรก โดยจัดให้มีการฝึกอบรม พร้อมทั้งทำการรณรงค์ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์การป้องกัน ระงับอัคคีภัย เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงาน

สามารถใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด และเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยกำหนดตารางการปฏิบัติเป็นทางการ

๓. ตรวจสอบอาคารสถานที่

สำรวจอาคารในหน่วยงานทั้งหมด โดยคณะทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยจากภายนอก แล้วปรับปรุงระบบความปลอดภัยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ดังรายการต่อไปนี้ :

- ๓.๑. หาพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้หรือภัยอันตรายต่างๆ แล้วกำหนดแผนการแก้ไขเป็นรูปธรรม อย่างสม่ำเสมอ
- ๓.๒. จัดตั้งกองบัญชาการแผนฉุกเฉิน ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีอยู่แล้วให้ปรับปรุงตามความเหมาะสม
- ๓.๓. หาจุดรวมพล(Assembly Area)ที่สามารถรองรับการอพยพได้อย่างเหมาะสม (ไม่น้อยกว่าสองจุด แต่ไม่เกินสี่) หากมีอยู่แล้วให้ปรับปรุงบำรุงรักษา
- ๓.๔. หาเส้นทางอพยพหนีไฟทั้งบุคคล และทรัพย์สิน จากทุกๆจุดของโรงพยาบาล แล้วจัดทำแผนผังเพื่อประชาสัมพันธ์
- ๓.๕. หาเส้นทางจราจรในโรงพยาบาล โดยมุ่งเน้นให้สามารถใช้ได้เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ ซึ่งจะต้องกำหนดทิศทางจราจร, บริเวณที่จอดรถดับเพลิง, รถบันได ฯลฯ , จำนวนประตูรั้วทางเข้า-ออก และประตูฉุกเฉิน หากทางเข้า-ออกใช้ไม่ได้ เป็นต้น
- ๓.๖. จุดติดตั้งอุปกรณ์ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยอื่นๆ ที่เหมาะสมกับสถานที่และงบประมาณ เช่น หัวฉีดน้ำดับเพลิงอัตโนมัติ (Sprinkler) , ไฟฉุกเฉิน (Emergencylight) สามารถใช้งานได้หรือไม่ ฯลฯ
- ๓.๗. จุดติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง ทั้งเพลิงไหม้เบื้องต้น คือถังดับเพลิง(Portable Fire Extinguisher) และเพลิงไหม้ขั้นรุนแรง (ระบบสายฉีดน้ำดับเพลิง) แหล่งเก็บน้ำสำรอง
- ๓.๘. จุดติดตั้งอุปกรณ์ช่วยชีวิตอื่นๆ อาทิ พัลลว, ขวาน
- ๓.๙. ป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ เช่น ป้ายทางหนีไฟ (Fire Exit) , ป้ายเส้นทางหนีไฟ, ป้ายจุดรวมพล
- ๓.๑๐. ระบบการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานได้รับข่าวสารฉุกเฉินโดยทันที อาทิ ระบบเสียงตามสาย, ระบบโทรศัพท์ภายใน , ระบบโทรศัพท์วงจรปิด , โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น สักรวจว่ามีจำนวนเท่าใด เพียงพอหรือไม่ เนื่องจากภาวะฉุกเฉินจะได้รับการตอบสนอง อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ก็ด้วยระบบการสื่อสารนี้

๔. ตรวจสอบอีกทีแผนเดิม

ทุกหน่วยงาน จะต้องมีการป้องกันและระงับอัคคีภัยอยู่แล้วอย่างแน่นอน แต่อาจไม่ได้นำมาปฏิบัติ หรือ แผนนั้นอาจไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันที่ทุกองค์การกำลังมุ่งเน้นไปสู่เป้าหมายแห่งการเป็นหน่วยงานคุณภาพ

ดังนั้น จึงควรนำแผนฯเดิมมาวิเคราะห์ และหาทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม นำมาปฏิบัติได้ทันที โดยมุ่งเน้นการพึ่งพาตนเอง และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน

๕. ทำเสริมแผนใหม่

การจัดทำแผนการป้องกันและระงับอัคคีภัยในองค์การขึ้นใหม่นั้น ควรใช้แนวคิดการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ซึ่งกำหนดโดยสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ประกอบกับความเหมาะสมของทรัพยากรในหน่วยงานและประชาคมเครือข่าย โดยมีกระบวนการ คือ

๑. วางระบบ (Policy / Guideline)
๒. ทำตามระบบ (Implement the Guideline)
๓. วัดผล / ทบทวน / ตรวจสอบ (Monitor / Review)
๔. ปรับปรุงระบบ (PDCA , CQI , Innovation)

ซึ่งจะต้องมีการประเมินผลด้วยตนเองตลอดเวลา เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย คือ พร้อมรับการประเมิน และรับรองโดย องค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในรายละเอียดของแผนฯ ควรครอบคลุมถึงผู้รับผิดชอบ และกำหนดวัน-เวลาทำงานไว้ด้วยอย่างชัดเจน

๖. มุ่งทำไปให้ต่อเนื่อง(CQI Continuous Quality Improvement)

ความล้มเหลวของโครงการ หรือแผนใดก็ตาม มักมีปัจจัยสำคัญอยู่ที่การขาดความต่อเนื่อง ซึ่งมีพฤติกรรมหลักคือ “งด”, “เลื่อน”, “แซงเขื่อน” และ “ปิดเบือนเป้าหมายเดิม” ดังนั้น หากหน่วยงานใดปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการเป็นองค์กรปลอดอัคคีภัย อันเป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์การที่มีมาตรฐานสากล ก็ควรหาช่องทางปฏิบัติให้แผนฯ ที่วางไว้อย่างดีแล้วนั้น ดำรงและดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องตลอดไป

เกณฑ์ขั้นต้นสู่มาตรฐานการป้องกันอัคคีภัย FARA-FS (Fire Safety) Certified

๑. ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัยขั้นต้นจนถึงขั้นปานกลางอย่างถูกต้อง

- ๑.๑. ติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ (Portable Fire Extinguisher)แต่ละประเภท ให้เหมาะสมกับพื้นที่ และวัสดุเชื้อเพลิง
- ๑.๒. จำนวนเครื่องดับเพลิงซึ่งมีประสิทธิภาพในการดับเพลิง ไม่ต่ำกว่า ๖A-๑๐B ไม่น้อยกว่า ๑ เครื่องต่อพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตร
- ๑.๓. จำนวนเครื่องดับเพลิงไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง ต่อระยะห่างไม่เกิน ๒๐ เมตร
- ๑.๔. ห้ามติดตั้งเครื่องดับเพลิงสูงจากพื้น (วัดถึงส่วนสูงสุดของเครื่องฯ) เกินกว่า ๑๔๐ ซม. สำหรับเครื่องที่มีน้ำหนักเบา (ไม่เกิน ๑๐ กิโลกรัม) และห้ามติดตั้งเครื่องดับเพลิงขนาดหนัก(เกิน ๑๐ กิโลกรัม) สูงกว่า ๙๐ ซม. โดยเฉพาะเครื่องดับเพลิงชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในหลายๆประเทศนิยมตั้งเครื่องดับเพลิงไว้บนพื้น เพื่อให้สามารถหยิบใช้ได้โดยสะดวกทุกคน ซึ่งโดยเฉลี่ย จะติดตั้งเครื่องดับเพลิงสูงจากพื้น ๑๐๐- ๑๒๐ ซม.
- ๑.๕. ต้องมีระบบดับเพลิงเพื่อรองรับอัคคีภัยขั้นปานกลาง ถึงขั้นรุนแรง อาทิ ม้วนสายยางฉีดดับเพลิง(Fire Hose Reel) สายฉีดดับเพลิงแบบแขวน (Fire Hose Rack) และม้วนสายผ้าใบดับเพลิง (Fire Delivery Hose) เป็นต้น พร้อมทั้งมีแหล่งเก็บน้ำดับเพลิง (Water Tank) ,เครื่องสูบน้ำดับเพลิง (Fire Pump) , ท่อทางจ่ายน้ำดับเพลิง (Fire Hydrant) ,ท่อรับน้ำดับเพลิง (Inlet Valve)

๒. มีป้ายสื่อความปลอดภัย (Safety Sign)

ต้องจัดให้มีเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ชัดเจนทุกมุม ในระยะไกล ทั้งเวลากลางวัน และกลางคืน ส่วนใหญ่คือป้าย ๓ มิติแบบเรืองแสง

- ๒.๑. ป้ายบอกทางหนีไฟ (Fire Exit) ใช้เฉพาะช่องทางหนีไฟเท่านั้น

- ๒.๒. ป้ายบอกจุดติดตั้งอุปกรณ์ป้องกัน-ระงับอัคคีภัย และอุปกรณ์เตือนภัยต่าง อาทิ เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ (Fire Extinguisher), ตู้เก็บสายส่งน้ำดับเพลิง (Fire Hose Cabinet) , จุดเปิดตู้สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm) , จุดติดตั้งอุปกรณ์ช่วยชีวิตต่างๆ เช่น รอกหนีไฟ (Fire Escape Device) ฯลฯ
 - ๒.๓. ป้ายบอกชื่อห้อง หรือช่องทางต่างๆ ทุกช่อง ทุกประตู รวมทั้งทางตัน , บริเวณอันตราย, ป้ายจุดรวมพล, ป้ายกองบัญชาการแผนฉุกเฉิน , ป้ายพื้นที่ปลอดภัยของแผนก
 - ๒.๔. ป้ายบอกความรุนแรงของสารไวไฟ, สารเคมี, สารกัมมันตรังสี, วัตถุมีพิษ ฯลฯ
 - ๒.๕. ป้ายกฎระเบียบ ข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติ ป้ายจราจร, ป้ายรณรงค์ให้เกิดความปลอดภัย ฯลฯ
- ป้ายต่างๆ เหล่านี้ จะต้องสามารถมองเห็นได้ชัดเจนในระยะไกล หลากมุมมอง ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

๓. มีแผนฉุกเฉินและเคยปฏิบัติตามแผนแล้ว

ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับ

๓.๑. แผนกำหนดบุคลากรและหน้าที่ตามแผนฉุกเฉิน

๓.๒. ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน

๓.๓. สถานการณ์สมมติ

๓.๔. มีรายงานการประเมินผลการฝึกซ้อม แผนฉุกเฉิน ทั้งเอกสาร ภาพถ่าย และวิดีโอ

ผู้รับผิดชอบในการป้องกันอัคคีภัย

๑. ผู้บริหารสูงสุด รับผิดชอบในการปฏิบัติตาม พรบ. ควบคุมอาคาร เพื่อป้องกันอัคคีภัยในทุก ๆ จุดของโรงพยาบาล มีการแต่งตั้งผู้มีความรู้และประสบการณ์ เป็นผู้รับผิดชอบด้านการป้องกันอัคคีภัย
๒. มีระบบให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคน ตระหนักถึงความรับผิดชอบในการดูแลความปลอดภัยจากอัคคีภัยตามระเบียบข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องการตรวจสอบและปรับปรุง เพื่อป้องกันอัคคีภัยอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบความปลอดภัยด้านอัคคีภัย โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ตามกำหนดเวลาและ เมื่อมีการปรับปรุงตัดแปลงอาคาร
๓. มีการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านอัคคีภัย และบันทึก หรือ รายงานเป็น ลายลักษณ์อักษร
๔. มีการประเมินภาวะเสี่ยงจากอัคคีภัยอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้รับผิดชอบของโรงพยาบาล
๕. มีการลดปริมาณการเก็บวัสดุไวไฟ ให้เหลือน้อยที่สุดและเก็บในบริเวณที่กำหนด
๖. มีการตรวจสอบความปลอดภัยของเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดที่นำมาใช้ในโรงพยาบาล
๗. เครื่องมือและระบบป้องกันอัคคีภัยที่
 ๘. มีการจัดหาเครื่องมือดับเพลิงที่เหมาะสมและเพียงพอ เช่น เครื่องดับเพลิง ชุดผจญเพลิง ท่อทางจ่ายน้ำ สายส่งน้ำดับเพลิง หัวฉีดดับเพลิง ซึ่งมีแรงดันในท่อส่งน้ำไม่ต่ำกว่า ๒๕๐ ปอนด์
 ๙. มีการติดตั้งเครื่องมือ และวางระบบเกี่ยวกับอัคคีภัยไว้อย่างเหมาะสม ตามประเภทของอัคคีภัย อันอาจเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่โดยให้ความสนใจต่อบริเวณที่มีอันตราย ได้แก่
 - ห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า
 - คลังเก็บน้ำมันและก๊าซ
 - ห้องเก็บเวชระเบียน
 - ห้องครัว
 - ห้องปฏิบัติการชั้นสูง
 - บริเวณห้องซักฟอก

- ห้องช่างซ่อมบำรุง
- ห้องยา
- บริเวณที่เก็บรวบรวมขยะ
- ห้องหรือบริเวณที่ใช้สำหรับการเก็บอุปกรณ์และเครื่องมือไวไฟ
- ร้านค้า
- ห้องรักษาพยาบาล และบริเวณเตียงผู้ป่วยที่ใช้ออกซิเจน

๑๐. มีหลักฐานการทดสอบ / บำรุงรักษาเครื่องมือ และระบบป้องกันอัคคีภัยอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้มี ความรู้ ความสามารถ

๑๑. ไม่มีสิ่งกีดขวางที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเครื่องมือดับเพลิงไปใช้

๑๒. มีป้ายแสดงตำแหน่งของเครื่องดับเพลิงชนิดเคมีแห้งชัดเจน ทางหนีไฟจากส่วนต่าง ๆ ของอาคาร ซึ่งสามารถใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดอัคคีภัย เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายควบคุมอาคาร

๑๓. ทางหนีไฟกว้างเพียงพอสำหรับการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

๑๔. ทางหนีไฟไม่มีสิ่งกีดขวาง

๑๕. ไม่มีการเก็บวัสดุไวไฟไว้บริเวณทางหนีไฟ

๑๖. มีป้ายทางออกหนีไฟแสดงไว้ชัดเจน

๑๗. ห้องผู้ป่วยและประตูทางออกสู่ทางหนีไฟ ต้องเปิดตลอดเวลา

๑๘. มีคำแนะนำรายละเอียด เรื่องการใช้ทางหนีไฟ

การฝึกซ้อมวิธีปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัยอย่างสม่ำเสมอ มีการซ้อมดับเพลิงอย่างสม่ำเสมอ ภายใต้สภาวะการณ์ที่แตกต่างกัน ทั้งกลางวันและ กลางคืน

๑. มีการฝึกซ้อมติดต่อ / ประสานงาน กับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านอัคคีภัยในพื้นที่ กรณี เกิดอัคคีภัย

๒. มีการประเมินผลการจัดซ้อม จัดทำรายงาน บันทึกกรายชื่อผู้เข้าร่วมฝึกซ้อมดับเพลิง

๓. เจ้าหน้าที่ทุกคนได้รับการฝึกอบรมแนวทางปฏิบัติด้านอัคคีภัยทุกปี รวมทั้งการแจ้งสัญญาณอัคคีภัย การใช้ เครื่องมือดับเพลิงวิธีการ / เส้นทางเคลื่อนย้ายผู้ป่วย และทราบว่าการทำการเคลื่อนย้ายเมื่อใด อย่างไร

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (อย่างย่อ)

พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒

หมวด ๒ การระงับอัคคีภัย

มาตรา ๑๕ ให้ผู้อำนวยการดับเพลิงประจำท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานดับเพลิง และเจ้าพนักงาน ตำรวจมีหน้าที่ระงับอัคคีภัย โดยให้ติดเครื่องหมายและให้แสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๒๓ ผู้ใดพบเพลิงไหม้ใหม่ให้แจ้งต่อเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลรักษาอาคาร หรือสถานที่ที่เป็นต้นเพลิง เพื่อทำการดับเพลิง ถ้าไม่ปรากฏตัวบุคคลดังกล่าว และเพลิงนั้นที่อยู่ในสภาพ ที่ตนสามารถดับได้ ก็ให้ทำการดับเพลิงนั้นทันที ถ้าเพลิงนั้นอยู่ในสภาพที่ตนไม่สามารถดับได้ ให้รีบแจ้ง ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ ทราบโดยด่วน

หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๕ ผู้ใดแจ้งเหตุหรือให้อาณัติสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้อันเป็นเท็จต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖ ผู้ใดไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ทำลาย เคลื่อนย้าย กีดขวาง หรือทำให้เกิดอุปสรรคต่อการใช้ อาณัติสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ เครื่องดับเพลิงหรือท่อส่งน้ำดับเพลิง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวาง โทษ จำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการเพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง “นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับ มอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติ บุคคลนั้น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล “ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง ไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ ตาม

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๖ การใช้เครื่องมือดับเพลิงแบบมือถือให้นายจ้างต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องดับเพลิงตามชนิด จำนวน และให้ทำการติดตั้งดังต่อไปนี้

- เครื่องดับเพลิงแบบมือถือทุกเครื่องต้องมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ต้องมีขนาดที่มองเห็นได้ชัดเจนในระยะ ไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตรห้าสิบเซนติเมตร

ข้อปฏิบัติทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ

- เครื่องดับเพลิงแต่ละเครื่องมีน้ำหนักสุทธิไม่เกินยี่สิบกิโลกรัม ติดตั้งสูงจากพื้นทำงานไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตร แต่ไม่เกินหนึ่งเมตรสี่สิบเซนติเมตร

ข้อ ๑๗ ให้นายจ้างปฏิบัติเกี่ยวกับอุปกรณ์ดับเพลิงดังต่อไปนี้

จัดให้ลูกจ้างเข้ารับการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นจากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนด หรือยอมรับไม่ น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของจำนวนลูกจ้างในแต่ละหน่วยงานของสถานประกอบการ

ข้อ ๒๐ ให้นายจ้างจัดลูกจ้างเพื่อทำหน้าที่ดับเพลิงโดยเฉพาะอยู่ตลอดเวลาที่มีการทำงาน

ข้อ ๒๑ ให้นายจ้างจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ใช้ในการดับเพลิงและการฝึกซ้อมดับเพลิงโดยเฉพาะ เช่น เสื้อผ้า รองเท้า ถุงมือ หมวก หน้ากากป้องกันความร้อน หรือคว้นพิช เป็นต้น ไว้ให้ลูกจ้างใช้ในการ ดับเพลิง

หมวด ๔ ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้และการฝึกซ้อมดับเพลิง

ข้อ ๓๓ ให้นายจ้างจัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ในสถานประกอบการโดยให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

สถานประกอบการตั้งแต่สองชั้นขึ้นไปต้องติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ชนิดปล่องเสียงให้ลูกจ้างที่ ทำงานภายในอาคารได้ยินอย่างทั่วถึง โดยมีระดับความดังของเสียงไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเดซิเบล (เอ) วัดห่างจากจุด กำเนิดของเสียงหนึ่งเมตรโดยรอบ

บทที่ ๒

ความรู้เรื่องอัคคีภัย Fire Prevention And Control

ไฟเป็นพลังงานชนิดหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษย์อย่างมหาศาล เพราะไฟเป็นต้นกำเนิดของพลังงานต่างๆ ที่มนุษย์นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ "ไฟ" อาจก่อให้เกิดภัยอย่างมหันต์ได้ หากขาดความรู้หรือขาดความระมัดระวังในการใช้และการควบคุม ดูแลแหล่งกำเนิดไฟ

ประชาชนทั่วไปควรรู้ภัยอันตรายจากไฟไหม้ เพื่อจะได้มีแผนการควบคุมการใช้ไฟ การใช้ความร้อนอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย พร้อมทั้งเรียนรู้วิธีการป้องกันและระงับอัคคีภัยเพื่อลดภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้น

สิ่งที่ควรรู้ได้แก่ ภัยอันตรายจากไฟไหม้, การป้องกันและระงับอัคคีภัย, วิธีใช้เครื่องดับเพลิง, ขั้นตอนทั้ง ๔ เมื่อมีไฟไหม้, หลัก ๕ ต้องป้องกันไฟ, บัญญัติ ๑๐ ประการในอาคารสูง, และความรู้เบื้องต้นเพื่อพ้นอัคคีภัย และใช้แก๊สปลอดภัย ๑๐ วิธี โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ภัยอันตรายจากไฟไหม้

๑.๑. ไฟไหม้จะมีความมืดปกคลุม ไม่สามารถมองเห็นอะไรได้ ความมืดนั้นอาจเนื่องจากอยู่ภายในอาคารแล้ว กระแสไฟฟ้าถูกตัด หมอกควันหนาแน่น หรือเป็นเวลากลางคืน

วิธีแก้ไข

- ติดตั้งอุปกรณ์ไฟส่องสว่างฉุกเฉิน (Emergency Light) ซึ่งทำงานได้ด้วยแบตเตอรี่ทันที ที่กระแสไฟฟ้าถูกตัด
- ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง เมื่อกระแสไฟฟ้าถูกตัด
- เตรียมไฟฉายที่มีกำลังส่องสว่างสูง ไว้ให้มีจำนวนเพียงพอในจุดที่สามารถนำมาใช้ได้สะดวก
- ฝึกซ้อมหนีไฟเมื่อไม่มีแสงสว่าง ด้วยตนเองทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน ในโรงแรม หรือ แม้แต่ในโรงพยาบาล โดยอาจใช้วิธีหลับตาเดิน (ครั้งแรกๆ ควรให้เพื่อนจูงไป) และควรจินตนาการด้วยว่าขณะนี้กำลังเกิดเหตุเพลิงไหม้

๑.๒. ไฟไหม้จะมีแก๊สพิษและควันไฟ ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในเหตุเพลิงไหม้ประมาณ ร้อยละ ๙๐ เป็นผลจากควันไฟ ซึ่งมีทั้งแก๊สพิษ และทำให้ขาดออกซิเจน

วิธีแก้ไข

- จัดเตรียม หน้ากากหนีไฟฉุกเฉิน (Emergency smoke mask)
- ใช้ถุงพลาสติกใส ขนาดใหญ่ตัดอากาศแล้วคลุมศีรษะหนีไฟควัน (ห้ามฝ่าไฟ)
- คีบ คลานต่ำ อากาศที่พอหายใจได้ยังมีอยู่ใกล้พื้น สูงไม่เกิน ๑ ฟุต แต่ไม่สามารถทำได้เมื่ออยู่ในชั้นที่สูงกว่าแหล่งกำเนิดควัน

๑.๓. ไฟไหม้จะมีความร้อนสูงมาก หากหายใจเอาอากาศที่มีความร้อน ๑๕๐ องศาเซลเซียสเข้าไป ท่านจะเสียชีวิตทันที ในขณะที่เมื่อเกิดเพลิงไหม้แล้วประมาณ ๔ นาที อุณหภูมิจะสูงขึ้นกว่า ๕๐๐ องศาเซลเซียส

วิธีแก้ไข

- ถ้าทราบตำแหน่งต้นเพลิงและสามารถระงับเพลิงได้ ควรระงับเหตุเพลิงไหม้ ด้วยความรวดเร็ว ไม่ควรเกิน ๔ นาทีหลังจากเกิดเพลิงไหม้ควรหนีจากจุดเกิดเหตุให้เร็วที่สุด ไปยังจุด รวมพล (Assembly area)

๑.๔. ไฟไหม้ลุกลามรวดเร็วมาก เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นมาแล้ว ท่านจะมีเวลาเหลือในการเอาชีวิตรอดน้อยมาก ระยะการเกิดไฟไหม้ ๓ ระยะ ดังนี้

๑.๔.๑. ไฟไหม้ขั้นต้น คือ ตั้งแต่เห็นเปลวไฟ จนถึง ๔ นาที สามารถดับได้ โดยใช้เครื่องดับเพลิงเบื้องต้น แต่ผู้ใช้จะต้องเคยฝึกอบรมการใช้เครื่องดับเพลิงมาก่อน จึงจะมีโอกาสระงับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔.๒. ไฟไหม้ชั้นปานกลาง ถึงรุนแรง คือ ระยะเวลาไฟไหม้ไปแล้ว ๔ นาที ถึง ๘ นาที อุณหภูมิจะสูงมากเกินกว่า ๔๐๐ องศาเซลเซียส หากจะใช้เครื่องดับเพลิง เบื้องต้น ต้องมีความชำนาญ และต้องมีอุปกรณ์ จำนวนมากเพียงพอ จึงควรใช้ระบบดับเพลิงขั้นสูง จึงจะมีความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพมากกว่า

๑.๔.๓. ไฟไหม้ชั้นรุนแรง คือ ระยะเวลาไฟไหม้ต่อเนื่องไปแล้ว เกิน ๘ นาที และยังมีเชื้อเพลิงอีกมากมาย อุณหภูมิจะสูงมากกว่า ๖๐๐ องศาเซลเซียส ไฟจะลุกลามขยายตัวไปทุกทิศทางอย่างรุนแรงและรวดเร็ว การดับเพลิงจะต้องใช้ผู้ที่ได้รับการฝึก พร้อมอุปกรณ์ในการระงับเหตุชั้นรุนแรง

๒. การป้องกันและระงับอัคคีภัย

เมื่อรู้ภัยอันตรายจากไฟไหม้แล้ว การป้องกันมิให้เกิด จะเป็นหนทางแรกที่ประชาชนทุกคน ควรเลือกปฏิบัติ ซึ่งการป้องกันนั้นมีหลักอยู่ว่า

๑. กำจัดสาเหตุ
๒. คุมเขตลุกลาม
๓. ลดความสูญเสีย

“ป้องกันอย่าให้เกิด คือสิ่งประเสริฐสุด”

๒.๑. กำจัดสาเหตุ สาเหตุแห่งอัคคีภัย

๒.๑.๑. ประมาท ในการใช้เชื้อเพลิง การใช้ความร้อน การใช้ไฟฟ้า

๒.๑.๒. อุบัติเหตุ ทั้งโดยธรรมชาติ และเกิดจากมนุษย์

๒.๑.๓. ติดต่อลูกกลม การนำความร้อน การพาความร้อน การแผ่รังสีความร้อน

๒.๑.๔. ลูกไหม้ขึ้นเอง การทำปฏิกิริยาทางเคมี การหมักหมม อินทรีย์สารวางเพลิง ทั้งทางตรง และทางอ้อม

๒.๒. คุมเขตลุกลาม รับระงับ ยับยั้งไฟ ด้วยการทำความเข้าใจในหลัก

ตัวเลขรักษาชีวิต “ ๓ - ๔ - ๖ เด็นชิตชวา รักษาชีวิต ”

เลข ๓ คือ องค์ประกอบของไฟ Component of Fire องค์ประกอบของไฟมี ๓ อย่าง คือ

๑. ออกซิเจน (Oxygen) ไม่ต่ำกว่า ๑๖ % (ในบรรยากาศ ปกติจะมีออกซิเจนอยู่ประมาณ ๒๑ %)

๒. เชื้อเพลิง (Fuel) ส่วนที่เป็นไอ (เชื้อเพลิงไม่มีไอ ไฟไม่ติด)

๓. ความร้อน (Heat) เพียงพอทำให้เกิดการลุกไหม้

ไฟจะติดเมื่อองค์ประกอบครบ ๓ อย่าง ทำปฏิกิริยาทางเคมีต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ (Chain Reaction)

การป้องกันไฟ คือ การกำจัดองค์ประกอบขอไฟ

การดับไฟ คือ การกำจัดองค์ประกอบของ ไฟ เช่นกัน

วิธีการดับไฟ จึงมีอย่างน้อย ๓ วิธี คือ

๑. ทำให้อับอากาศ ขาดออกซิเจน

๒. ตัดเชื้อเพลิง กำจัดเชื้อเพลิงให้หมดไป

๓. ลดความร้อน ทำให้เย็นตัวลง

* และการตัดปฏิกิริยาลูกโซ่ *

เลข ๔ คือ ประเภทของไฟ Classification of Fireไฟมี ๔ ประเภท คือ A B C D ซึ่งเป็นข้อกำหนดมาตรฐานสากล

<p>ไฟประเภท เอ มีสัญลักษณ์เป็น รูปตัว A สีขาวหรือดำ อยู่ในสามเหลี่ยมสีเขียว ไฟประเภท A คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของแข็งเชื้อเพลิง ธรรมดา เช่น ฟืน ฟาง ยาง ไม้ ผ้า กระดาษ พลาสติก หนังสือตึก หนังสือพิมพ์ นุ่น ด้าย รวมทั้งตัวเราเอง วิธีดับไฟประเภท A ที่ดีที่สุด คือ การลดความร้อน (Cooling) โดยใช้ น้ำ</p>		
<p>ไฟประเภท บี มีสัญลักษณ์เป็นรูปตัว B สีขาวหรือดำ อยู่ในรูปสี่เหลี่ยม สีแดง ไฟประเภท B คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของเหลวและก๊าซ เช่น น้ำมันทุกชนิด แอลกอฮอล์ ทิเนอร์ ยางมะตอยจารบี และก๊าซติดไฟทุกชนิด เป็นต้น วิธีดับไฟประเภท B ที่ดีที่สุด คือ กำจัดออกซิเจน ทำให้อับอากาศ โดยคลุมดับ ใช้ผงเคมีแห้ง ใช้ฟองโฟมคลุม</p>		
<p>ไฟประเภท ซี มีสัญลักษณ์เป็นรูป C สีขาวหรือดำ อยู่ในวงกลมสีฟ้า ไฟประเภท C คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของแข็งที่มีกระแสไฟฟ้า ไหลอยู่ เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด การอาร์ค การสปาร์ค วิธีดับไฟประเภท C ที่ดีที่สุด คือ ตัดกระแสไฟฟ้า แล้วจึงใช้ก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์ หรือน้ำยาเหลวระเหยที่ไม่มี CFC ไล่ออกซิเจนออกไป</p>		
<p>ไฟประเภท ดี มีสัญลักษณ์เป็นรูปตัว D สีขาวหรือดำ อยู่ในดาว ๕ แฉก สีเหลือง ไฟประเภท D คือไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นโลหะและสารเคมีติดไฟ เช่น วัตถุระเบิด, บัวยูเรียม (แอมโมเนียมไนเตรต) , ผงแมกนีเซียม ฯลฯ วิธีดับไฟประเภท D ที่ดีที่สุด คือ การทำให้อับอากาศ หรือใช้สารเคมีเฉพาะ (ห้ามใช้น้ำเป็นอันขาด) ซึ่งต้องศึกษาหาข้อมูลแต่ละชนิดของสารเคมีหรือโลหะ นั้นๆ</p>		

เลข ๖ คือ เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ Portable Fire Extinguishers เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ (Portable Fire Extinguisher) หรืออาจเรียกว่าแบบยกหัว มีประโยชน์ในการระงับไฟเบื้องต้น ไม่ควรฉีดถ้าไม่เห็นแสงไฟ เครื่องดับเพลิงมีมากกว่า ๒๐ ชนิด แต่ควรรู้เป็นหลัก ๖ ชนิด คือ

<p>๑. เครื่องดับเพลิงชนิดกรดโซดา (Soda Acid)(นิยมบรรจุในถังสีแดงไม่มีสาย ไม่มีคันปั๊ม) เวลาใช้ ต้องทำให้หลอดบรรจุกรดโซดาแตก (โดยการทุบปั๊มเหนือถัง) เพื่อทำปฏิกิริยากับน้ำ เกิดแก๊สซัดดัน ให้ถ้อยถ่วงคว่ำลง แล้วน้ำจะพุ่งผ่านหัวฉีดเข้าดับไฟ ซึ่งยุ่งยากซับซ้อน ตรวจสอบยาก ปัจจุบันไม่นิยมใช้ ไม่มีจำหน่ายในเมืองไทยแล้ว แต่ในต่างประเทศยังมีใช้อยู่ใช้ดับไฟประเภท A อย่างเดียว</p>	
<p>๒. เครื่องดับเพลิงชนิดฟองโฟม (Foam)(นิยมบรรจุในถังอลูมิเนียมสีครีมหรือถังสแตนเลส มีหัวฉีดเป็นหัวฝักบัว) บรรจุอยู่ในถังที่มีน้ำยาโฟมผสมกับน้ำแล้วอัดแรงดันเข้าไว้ (นิยมใช้โฟม AFFF) เวลาใช้ ถอดสลักและบีบคันปั๊มแรงดันจะดันน้ำผสมกับโฟมผ่านหัวฉีดฝักบัว ฟ่นออกมาเป็นฟอง กระจายไปปกคลุมบริเวณที่เกิดไฟไหม้ ทำให้อับอากาศขาดออกซิเจน และลดความร้อน ใช้ดับไฟประเภท B และ A</p>	
<p>๓. เครื่องดับเพลิงชนิดน้ำสะสมแรงดัน (Water Pressure)(นิยมบรรจุถังสแตนเลส ต่างประเทศบรรจุถังกันสนิมสีแดง) บรรจุน้ำอยู่ในถัง แล้วอัดแรงดันน้ำเข้าไว้ จึงเรียกว่า น้ำสะสมแรงดัน ใช้ดับไฟประเภท A</p>	
<p>๔. เครื่องดับเพลิงชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์หรือ ซีโอทู (Carbondioxide) (นิยมบรรจุถังสีแดง ต่างประเทศบรรจุถังสีดำ)บรรจุก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไว้ในถังที่ทนแรงดันสูง ประมาณ ๘๐๐ ถึง ๑๒๐๐ ปอนด์ ต่อตารางนิ้ว ที่ปลายสายฉีดจะมีลักษณะเป็นกระบอกหรือกรวย เวลาฉีดจะมีเสียงดังเล็กน้อย พร้อมกับพ่นหมอกหิมะออกมาไล่ความร้อน และออกซิเจนออกไป ควรใช้ภายในอาคารที่ต้องการความสะอาด โดยฉีดเข้าใกล้ฐานของไฟให้มากที่สุด ประมาณ ๑.๕ - ๒ เมตร เมื่อใช้งานแล้วจะไม่มีสิ่งสกปรกหลงเหลือ ใช้ดับไฟประเภท C และ B</p>	
<p>๕. เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง (Dry Chemical Powder)(นิยมบรรจุถังสีแดง ต่างประเทศบรรจุถังสีฟ้า)บรรจุผงเคมี ซึ่งมีหลายชนิด หลายคุณภาพไว้ในถัง แล้วอัดแรงดันเข้าไว้ เวลาใช้ ผงเคมีจะถูกดันออกไปคลุมไฟทำให้อับอากาศ ควรใช้ภายนอกอาคาร เพราะผงเคมีเป็นฝุ่นละอองฟุ้งกระจายทำให้เกิดความสกปรก และเป็นอุปสรรคในการเข้าผจญเพลิง อาจทำให้อุปกรณ์ไฟฟ้าราคาแพง เสียหายได้ ใช้ดับไฟได้ดีคือ ไฟประเภท B ผงเคมีไม่เป็นสื่อไฟฟ้า สามารถดับไฟประเภท C ได้ (แต่อุปกรณ์ไฟฟ้าอาจเสียหาย) การดับไฟประเภท A ต้องมีความชำนาญและควรใช้น้ำดับถ่าน</p>	

๖. เครื่องดับเพลิงชนิดน้ำยาเหลวระเหย ฮาโลตรอน (Halotron) (นิยมบรรจุถังสีเขียว)แต่เดิมบรรจุน้ำยาเหลวระเหย ชนิด โบรโมคลอโร ไดฟลูออโร ซึ่งเป็นสาร CFC ไว้ในถังสีเหลือง ใช้ดับไฟได้ดีแต่มีสารพิษ และในปัจจุบันองค์การสหประชาชาติ ประกาศให้เลิกผลิตพร้อมทั้งให้ทุกประเทศ ลดการใช้จนหมดสิ้น เพราะเป็นสารที่ทำลายสิ่งแวดล้อมโลก บางประเทศเช่น ออสเตรเลีย ถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย

: ปัจจุบันน้ำยาเหลวระเหยที่ไม่มีสาร CFC มีหลายยี่ห้อ และหลายชื่อ ใช้ดับไฟประเภท C และ B ส่วนไฟประเภท A ต้องมีความชำนาญ สามารถฉีดใช้ได้ไกลกว่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกไซด์ คือระยะ ๓-๔ เมตร

“เดินชิดขวา” ทิศทางคนไทยเดินอย่างปลอดภัย

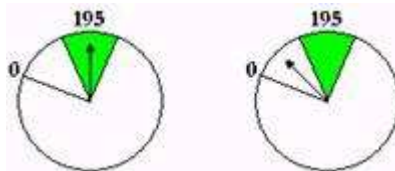
เป็นกฎสากลในเรื่องทิศทางการเดินอย่างปลอดภัย คือ ให้เดินสวนทิศรถยนต์วิ่ง ประเทศไทยเรา รถวิ่งชิดซ้าย คนจึงเดินชิดขวา เพื่อจะได้แลเห็นกันทั้งรถทั้งคน อีกทั้งในกรณีฉุกเฉิน ที่มีฝูงชนจำนวนมาก การหนีภัยจะได้รับความปลอดภัยมากขึ้น ไม่สับสนและไม่เกิดการชนหรือกีดขวางทางกัน.....คนไทยทุกคน จึงควรสำนึกและปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันนี้ คือ “รถวิ่งชิดซ้าย คนเดินชิดขวา” (เวลาสวนกัน) ยามวิกฤติจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายผู้คนจำนวนมาก ในสถานที่คับแคบให้ใช้คำว่า “เดินชิดขวา - แถวเรียงเดียว - ห้ามดึง - ห้ามดัน - ห้ามผลัก - ห้ามแฉก - ก้มตัวต่ำ” (ในกรณีมีควัน)

สรุป ตัวเลขรักษาชีวิต คือ “๓ - ๔ - ๖ เดินชิดขวา รักษาชีวิต”

การติดตั้งเครื่องดับเพลิง

ให้ติดตั้งสูงจากพื้น โดยวัดถึงส่วนที่สูงที่สุดของเครื่องดับเพลิง ต้องไม่เกิน ๑๔๐ ซม.สำหรับถังดับเพลิงขนาดเบาที่มีน้ำหนักรวมไม่เกิน ๑๐ กก. เพื่อให้ทุกคนสามารถหยิบใช้ได้สะดวก และติดตั้งสูงไม่เกิน ๙๐ ซม. สำหรับถังขนาดหนัก พร้อมติดตั้งป้ายชี้ตำแหน่งไว้เหนือเครื่องดับเพลิงเพื่อให้มองเห็นได้ชัดเจนในระยะไกล จากทุกมุมมอง และทั้งกลางวันและกลางคืน เครื่องดับเพลิงทุกเครื่องที่ติดตั้งในประเทศไทย ต้องมีรายละเอียดเป็นภาษาไทยด้วย และจะต้องมีป้ายระบุระยะเวลาการตรวจสอบบำรุงรักษา (Maintenance Tag) ที่เครื่องดับเพลิงทุกๆเครื่องด้วย (ซึ่งกำหนดให้ตรวจสอบอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง)

การตรวจสอบแรงดันในถังดับเพลิง

มาตรวัด (Pressure Gauge) เครื่องดับเพลิง

ถ้ามีมาตรวัด (Pressure Gauge) ต้องดูที่เข็ม “เข็มตั้งยังใช้ได้ เข็มเอียงซ้ายไม่ได้การ” หากแรงดันไม่มีเข็มจะเอียงมาทางซ้าย ต้องรีบนำไปเติมแรงดันทันที อย่าติดตั้งไว้ให้คนเข้าใจผิด คิดว่ายังใช้ได้ การตรวจสอบนี้ควรเป็นหน้าที่ของผู้ที่ดูแลบริเวณที่ติดตั้งเครื่องดับเพลิงนั้นๆ ควรตรวจสอบอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้งถ้าไม่มีมาตรวัด (Pressure Gauge) คือเครื่องดับเพลิงชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์(ซีไอทู) ใช้วิธีชั่งน้ำหนักก๊าซที่อยู่ในถัง หากลดลงต่ำกว่า๘๐ % ควรนำไปอัดเพิ่มเติม

การบำรุงรักษาเครื่องดับเพลิง

เครื่องดับเพลิงเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างยิ่ง จึงควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาวนาน

ขั้นตอนที่สำคัญในการบำรุงรักษา คือ

๑. อย่าติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงไว้ในอุณหภูมิสูง มีความชื้น หรือเกิดความ สกปรกได้ง่าย เช่น ตากแดด ตากฝน ติดตั้งใกล้จุดกำเนิดความร้อนต่างๆ อาทิ หม้อต้มน้ำ เครื่องจักรที่มีความร้อนสูง เตาหุงต้ม ห้องอบต่างๆ เป็นต้น
๒. ทำความสะอาดตัวถังและอุปกรณ์ประกอบ (สายฉีด, หัวฉีด) เป็นประจำ สม่ำเสมอ (อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง) เพื่อให้คู่มือมีระเบียบและพร้อมใช้งาน
๓. หากเป็นเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง ควรเคลื่อนผงเคมีที่บรรจุอยู่ภายใน โดยยกถังพลิกคว่ำ-พลิกหงาย ๕-๖ ครั้ง (จนแน่ใจว่าผงเคมีแห้งไม่จับตัวเป็นก้อน) อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
๔. ตรวจสอบสลากริวิธีใช้ ป้ายบอกจุดติดตั้ง ป้าย แสดงกำหนดการบำรุงรักษา และผู้ตรวจสอบ (Maintenance Tag) ให้สามารถอ่านออกได้ชัดเจนตลอดเวลา

หากท่านได้ตรวจสอบและบำรุงรักษาตามที่กล่าวมานี้แล้ว อุปกรณ์ของท่านจะมีอายุยืนยาว สามารถใช้ได้ไม่ต่ำกว่า ๕ ปี

หมายเหตุ ขอให้ระวังผู้ไม่หวังดี มาหลอกท่านเพื่อขโมยเครื่องดับเพลิงไปเติมแรงดัน หรือผงเคมีแห้ง โดยอ้างว่าเสื่อมสภาพ ท่านควรซื้อเครื่องดับเพลิงจากบริษัทขายเครื่องดับเพลิงที่รับประกัน อย่างน้อย ๕ ปี และในระยะเวลาประกัน หากแรงดันในถังลดลง โดยที่ไม่มีการดึงสายรัดสลักนิรภัย (Safety Pin) ออก บริษัท ขายเครื่องดับเพลิงนั้นจะต้องทำการเติมแรงดันหรือผงเคมีให้ท่านโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

“ หากมีข้อสงสัย กรุณาติดต่อสมาคมการดับเพลิงและช่วยชีวิต FARA ” โทร Hotline ๐๑-๔๘๔๔๘๘๘ , ๐๑-๖๓๘๓๕๒๘

วิธีใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ

ภาพ	ขั้นตอน	ท่องจำให้ขึ้นใจ	ข้อสังเกตและข้อควรระวัง
	การหัวถึง	สื่อนี้เรียงขีดติดกัน จับได้คั่นบิวด้านล่าง ห ัน ส า ย ฉี ด ไป ด้านหน้า	ห้ามยกหัวที่โคนสายฉีดเพราะอาจทำให้หัก ขาด จนใช้งานไม่ได้
	การนำพา	แล้วนำพาไป	ควรนำไปที่เกิดเหตุ ๒ ถึง เพื่อสำรอง ถ้าระงับไม่อยู่ในถังเดียว
	ม อ ง ห า เป้าหมาย	พอเห็นแสงไฟ	ไม่เห็นแสงไฟอย่าฉีด
	การเข้าดับ	ให้เข้าเหนือลม	หากเข้าได้ลม ก๊าซพิษควันไฟจะถูกพัดเข้าหาตัว
	ระยะห่าง	ระยะเหมาะสม	๓ ถึง ๔ ม. ถ้าชนิดซีไอทู ๑½ ม. ถึง ๒ ม.
	การดึงสลัก	ดึงสลักออกมา	หมุนให้เส้นพลาสติกที่คล้องสลัก ขาดก่อน
	ยกสายฉีด	ยกสายฉีดตรงหน้า	ควรสังเกตให้แน่ใจว่า จะนำสายฉีดออกใช้ได้อย่างไร
	จับปลายสาย	จับปลายให้มั่น	จับปลายสายฉีดให้แน่น
	บีบคั่นบีบ	บีบคั่นบีบฉับพลัน	บีบคั่นบีบอย่างแรง และต่อเนื่อง
	สายหัวฉีด	สายหัวฉีดไปมา	สายหัวฉีดเพื่อให้สารดับไฟจากถัง ครอบคลุมฐานของไฟ
	การเล็ง	เป้าหมายตรงหน้า	ตามองเป้าหมาย ก้มหรือย่อตัวเล็กน้อยเพื่อหลบควันและความร้อน
	เป้าหมาย	ฉีดที่ฐานไฟ	ฉีดกบลฐานของไฟ
	ทิศทางการฉีด	ฉีดจากใกล้ไปไกล	เมื่อแรงดันในถังลดลง ควรก้าวเดินเข้าสู่เป้าหมายอย่างระมัดระวัง
	ดับให้สนิท	ดับได้แน่นอน	ต้องแน่ใจว่าไฟดับ ก่อนถอยออกจากที่เกิดเหตุ

หมายเหตุ

- : เครื่องดับเพลิงแบบสะสมแรงดัน จะมีประสิทธิภาพในการดับไฟสูง ใน ๑๐ วินาทีแรกเท่านั้น (ระยะเวลา รวมใน ๑ ถึงส่วนใหญ่ประมาณ ๒๐ วินาที) ก่อนฉีดใช้จึงควรมั่นใจว่า จะฉีดได้ถูกเป้าหมาย
- : ก่อนนำเครื่องดับเพลิงไปใช้ ต้องมั่นใจว่าเครื่องดับเพลิงนั้นใช้ได้ และใช้ให้ตรงกับประเภทของไฟ
- : ควรฉีดใช้เมื่อเห็นแสงไฟเท่านั้น

๓. ลดความสูญเสีย โดยใช้ขั้นตอน๓ขั้นคือ

๑. สำรวจตรวจตรา
๒. จัดหาเครื่องมือ
๓. ฝึกปฎิบัติผู้ใช้

๓.๑. สำรวจตรวจตรา

๓.๑.๑. อุปกรณ์เตือนภัย

- เครื่องตรวจจับควัน (Smoke detectors)
- เครื่องตรวจจับความร้อน (Heat detectors)
- สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire alarm)
- แผงควบคุมอุปกรณ์เตือนภัย (Fire control panel) ซึ่งต้องมีทีมดับเพลิงคอยตอบสนอง Emergency Response Team
- โทรทัศน์วงจรปิด (Close circuit TV)

๓.๑.๒. อุปกรณ์ส่องสว่างฉุกเฉิน (Emergency light)

๓.๑.๓. อุปกรณ์ดับเพลิงอัตโนมัติ

- หัวฉีดน้ำอัตโนมัติ (Sprinkler) ฯลฯ

๓.๑.๔. อุปกรณ์ดับเพลิงประจำอาคาร

- ระบบท่อยืน (Stand pipe)
- หัวรับน้ำดับเพลิง (Inlet Valve)
- ปั๊มน้ำดับเพลิง (Fire Pump)
- ทางจ่ายน้ำ (Fire Hydrant)
- แหล่งเก็บน้ำสำรอง (Water Tank)
- ม้วนสายยางดับเพลิงในวงล้อ (Fire Hose Reel)
- สายส่งน้ำดับเพลิงแบบแขวน (Fire Hose Rack)
- ม้วนสายส่งน้ำดับเพลิง (Fire Delivery Hose)
- สายฉีดน้ำดับเพลิง (Fire fighting Hose)
- สายสูบน้ำดับเพลิง (Suction Hose) เป็นสายตัวหนอน
- หัวฉีดแบบต่างๆ (Nozzle)
- เครื่องดับเพลิงแบบถือหัวต่าง ๆ (Portable Fire Extinguisher)
- ผ้าห่มดับไฟ (Fire Blanket) ฯลฯ

๓.๑.๕. ทางหนีไฟและอุปกรณ์ช่วยชีวิตฉุกเฉิน

- ทางหนีไฟ (Fire Exit) ใช้เฉพาะหนีไฟ
- ต้องมีประตูที่ทนไฟได้ไม่ต่ำกว่า ๒ ชม.
- ความกว้างของประตูมากกว่า ๑.๑๐ เมตร
- ให้ผลักเข้าไปภายในช่องได้ตลอดเวลา และมีอุปกรณ์ปิดประตูกลับเข้ามาเองโดยอัตโนมัติ (โซค อ๊อฟ)
- เมื่อเปิดประตูเข้าไปแล้วต้องมีชานพัก
- ช่องทางหนีไฟต้องทำด้วยวัสดุที่เป็นคอนกรีต ทนไฟได้ไม่ต่ำกว่า ๒ ชม.
- ลูกตั้งบันไดสูงไม่เกิน ๒๐ ซม. ลูกนอนไม่แคบกว่า ๒๐ ซม.
- ต้องมีแสงสว่างที่มองเห็นได้ตลอดเวลา

- ต้องไม่มีสิ่งกีดขวาง พื้นไม่ลื่น
 - เครื่องปรับแรงดันอากาศในช่องหนีไฟ (Stair Pressurized)
 - ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ (Heliport)
 - ลิฟต์ดับเพลิง (Fire - man Lift)
- ๓.๑.๖. อุปกรณ์ช่วยชีวิตอื่น ๆ เช่น
- ท่อผ้าหนีไฟฉุกเฉิน (Chute)
 - เบาะลมช่วยชีวิต (Air Cushion)
 - รอกหนีไฟ (Fire Escape Device)
 - หน้ากากหนีไฟ (Emergency Smoke Mask)
 - หน้ากากกันควันพิษแบบมีถังอัดอากาศ (S.C.B.A. Self Contained Breathing Apparatus)
 - บันไดลิง (Emergency Ladder) ฯลฯ
- ๓.๑.๗. ป้ายเตือนเพื่อความปลอดภัยต่าง ๆ (Safety Sign)
- ป้ายทางออก – ทางเข้า (Exit – Entrance) ใช้เข้า-ออกปกติ
 - ป้ายทางออกฉุกเฉิน (Emergency Exit) ใช้เฉพาะเหตุฉุกเฉิน เช่น หน้าต่าง, ทางลับ, บันไดลิง
 - ป้ายทางหนีไฟ (Fire Exit) ใช้เฉพาะเวลาหนีไฟ
 - ป้ายแสดงจุดติดตั้ง
 - เครื่องดับเพลิง
 - สายฉีดน้ำดับเพลิง
 - สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ฯลฯ
 - ป้ายบอกห้องหรือช่องทางทั้งหมดที่มี รวมทั้งบอกทางต้นด้วย
 - ป้ายแสดงพื้นที่ หรือวัตถุอันตราย

๓.๒. จัดหาเครื่องมือ

เมื่อสำรวจแล้วว่ายังขาดสิ่งใดควรจัดซื้อ จัดหาตามความเหมาะสม

๓.๓. ฝึกปรี้อผู้ใช้

- ๓.๓.๑. เมื่อมีอุปกรณ์แล้วควรฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้โดยเน้นว่า “อย่าเพียงชม สาธิต แล้วคิดว่ารู้ คนจะรู้จะต้องฝึก”
- ๓.๓.๒. ต้องจัดทำแผนฉุกเฉินและทำการฝึกซ้อมตามแผนนั้น ๆ โดยสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ครั้งละ ๑๐ เทียว ทุกๆพื้นที่ ทุกๆแผนก ทั้งกลางวัน และกลางคืน โดยปรับเปลี่ยนเหตุการณ์สมมุติไปเรื่อยๆ พร้อมทั้งมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนทั้ง ๔ เมื่อมีไฟไหม้ (ACTIONS TO BE CONSIDERED ON DISCOVERING A FIRE)

<p>๑. พบเหตุ FIRE In the event of fire. Remove people from immediate danger. เมื่อพบเหตุเพลิงไหม้ ให้แจ้งเหตุพร้อมช่วยคนที่อยู่ในอันตราย</p>	
<p>๒. แจ้งเหตุ ALARM Raise the alarm and follow your emergency procedures. แจ้งให้ผู้อยู่ใกล้ที่เกิดเหตุรู้ และไปกดสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm) และดับไฟ</p>	
<p>๓. ระวังเหตุ EXTINGUISH Attempt to extinguish the fire only if you are trained and it is safe to do so. ผู้ที่รู้ว่ามีเหตุเพลิงไหม้ ต้องเข้าช่วยกันดับไฟ (ควรฝึกใช้เครื่องดับเพลิงให้เป็นทุกคน) และปฏิบัติตามแผนฉุกเฉิน</p>	
<p>๔. หนีเหตุ ESCAPE Decide on meeting place outside where everyone will gather after they escape. Crawl low under smoke. ผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดับไฟ ให้รีบหนีทางช่องหนีไฟที่ปลอดภัยซึ่ง ต้องเตรียมไว้อย่างน้อย ๒ ทาง ให้หนีลง อย่าหนีขึ้น หากมีกลุ่มควันให้คลานต่ำ แล้วไปรวมตัวที่จุดรวมพล เพื่อตรวจสอบจำนวนคนว่าออกมาครบ หรือติดค้างในอาคาร</p>	

จุดนัดพบที่เหมาะสม ควรมีลักษณะดังนี้

๑. ใกล้เคียงและสะดวกต่อการอพยพมากที่สุด
๒. กว้างขวางเพียงพอรับผู้อพยพ พร้อมหน่วยช่วยเหลือและทรัพย์สินที่เคลื่อนย้ายมา
๓. หลีกเลียงการข้ามถนนหรือเข้าไปวนวยในถนนจนอาจเกิดอันตราย
๔. จะต้องปลอดภัยจากควันไฟ เปลวไฟ แรงระเบิด

หลัก"๕ ต้องป้องกันไฟ"

กฎระเบียบที่ใช้ในชุมชน

๑. ต้องจัดให้เรียบร้อย
 ๒. ต้องคอยซ่อมบำรุง
 ๓. ต้องมุ่งทำตามกฎ
 ๔. ต้องลดความขัดแย้ง
 ๕. ต้องร่วมแรงเตรียมพร้อม
๑. ต้องจัดให้เรียบร้อย จัดบ้านเรือน สถานที่ทำงาน ที่อยู่อาศัยให้เรียบร้อยอย่าให้รุงรัง ระวังเรื่องการเดินสายไฟฟ้า การเก็บเชื้อเพลิง และการใช้ความร้อน ควรคำนึงถึงทางหนีเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินด้วย ซึ่งอย่างน้อยต้องมี ๒ ทาง และไม่มีสิ่งกีดขวาง
 ๒. ต้องคอยซ่อมบำรุง ดูแลเอาใจใส่อุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องจักรกล เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ก่อให้เกิดความร้อนให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์และปลอดภัยเสมอ
 ๓. ต้องมุ่งทำตามกฎ ต้องศึกษาและทำความเข้าใจกฎแห่งความปลอดภัยแล้วปฏิบัติตาม อาทิ ไม่ปล่อยให้เด็กเล่นไฟ จุดธูปเทียนบูชาพระ โดยไม่ดูแล สูบบุหรี่ในที่ห้ามสูบ เผาขยะมูลฝอยโดยไม่ควบคุม ฯลฯ
 ๔. ต้องลดความขัดแย้ง ความขัดแย้ง ความไม่รัก ไม่สามัคคีกันในชุมชน คือ ภัยอันมหันต์ ควรสร้างความกลมเกลียวให้เกิดขึ้น ทั้งเพื่อนบ้านและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
 ๕. ต้องร่วมแรงเตรียมพร้อม
 - เตรียมอุปกรณ์ดับเพลิง (ต้องแน่ใจว่าพร้อมใช้) น้ำใส่ตุ้มพร้อมภาชนะตัก ทราวยใส่กระป๋อง สำรองแหล่งน้ำ ตรวจสอบประปาหัวแดงว่ามีน้ำหรือไม่ ใช้ได้หรือเปล่า
 - มีแผนฉุกเฉิน และจัดบุคลากรทำหน้าที่ตามแผน
 - เตรียมเส้นทางหนี เส้นทางเข้าระงับเหตุ และจุดรวมพลของชุมชน
 - มีการฝึกซ้อมเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง “พึงระลึกเสมอว่า "ไม่มีใครช่วยท่านได้ หากท่านไม่ช่วยตัวเอง”

บทที่ ๓

แผนการเตรียมพร้อมรับอัคคีภัยในโรงพยาบาล

โรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เป็นสถานบริการที่ให้บริการในด้านสุขภาพแก่ประชาชน เพื่อลดภาวะเสี่ยง และลดภาวะที่จะก่อให้เกิดอันตราย โรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา จึงมีการเตรียมความพร้อมรับเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือเมื่อเกิดภัยพิบัติและอุบัติเหตุต่างๆ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในโรงพยาบาลทุกคนมีความพร้อมในการปฏิบัติการและสามารถปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันในการช่วยเหลือ จึงได้จัดทำแผนการเตรียมพร้อมรับอัคคีภัยในโรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เพื่อให้ผู้มาใช้บริการที่โรงพยาบาล เกิดความมั่นใจและไว้วางใจว่าเมื่อมาใช้บริการในโรงพยาบาลจะมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีเนื้อหา ดังนี้ คือ

แผนการเตรียมพร้อมรับอัคคีภัย

๑. อาคาร-สถานที่

ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดของสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ซึ่งต้องสำรวจและดำเนินการทุกๆ ๒ เดือน โดยมุ่งเน้นพื้นที่ดังต่อไปนี้

- อาคารให้บริการผู้ป่วย อาคารผู้ป่วยนอก ,อาคารผู้ป่วยใน, อาคารผู้ป่วยคลอด ฯลฯ
- อาคารที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่ ทุกอาคาร
- อาคารสำนักงาน ซึ่งเป็นสถานที่เก็บเอกสารสำคัญ ฯลฯ
- อาคารประกอบการเชิงอุตสาหกรรม ได้แก่ อาคารหน่วยจ่ายกลาง อาคารโภชนาการ โรงกำเนิดไฟฟ้า
- ระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้พลังงานกระแสไฟฟ้า ความร้อน เชื้อเพลิงจากแก๊สและเชื้อเพลิงจากน้ำมัน

บริเวณและพื้นที่อันตรายภายในโรงพยาบาล ที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ โดยการสำรวจดำเนินการทุกๆ

๑ เดือน ได้แก่

- บริเวณที่เก็บถังก๊าซออกซิเจน
- บริเวณที่ตั้งหม้อน้ำแรงดันไอน้ำที่อาคารหน่วยจ่ายกลาง
- บริเวณที่เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับปั่นไฟฟ้าสำรองในโรงพยาบาล หรือใช้ประโยชน์อื่นๆ

สำรวจตรวจตรา

๑. จุดติดตั้งท่อส่งน้ำจากระบบประปาโรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาและอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้น ซึ่งปัจจุบัน โรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มีอยู่แล้ว ดังนี้

แหล่งเก็บและจ่ายน้ำ ๒ จุด คือ

- ถังเก็บน้ำรอบอาคารโรงพยาบาล
 - สระน้ำข้างโรงพยาบาล
๒. กำหนดเส้นทางอพยพหนีไฟ หรือทางออกฉุกเฉิน แล้วจัดทำแผนผังแสดงให้คนทั่วไปเห็นได้ชัดเจนในจุดสำคัญของทุกๆอาคาร
๓. กำหนดจุดรวมพลพร้อมติดตั้งป้ายให้สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งทางโรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ได้กำหนดไว้ ๒ จุด คือ
- จุดรวมพลที่ ๑ ลานจอดรถ หน้าเสาธง
 - จุดรวมพลที่ ๒ พื้นที่ว่างระหว่างงานซักฟอกและงานยานพาหนะ

หมายเหตุ ในแผนฉุกเฉิน ได้จำแนกพื้นที่ออกไปดังนี้

- จุดเกิดเหตุ (Immediate Danger Area) หมายถึง พื้นที่ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของการเกิดอัคคีภัย และต่อเนื่อง มีอันตรายสูงมาก ทั้งความร้อน ควัน ผู้ที่อยู่ในบริเวณนี้ ต้องถูกอพยพไปยังจุดปลอดภัยทันที
 - พื้นที่อันตราย (Danger Area) หมายถึง พื้นที่โดยรอบจุดเกิดเหตุ ระยะห่างขึ้นกับความรุนแรงของการเกิดอัคคีภัย เมื่อประกาศแผนฉุกเฉิน ต้องมีการอพยพผู้ป่วยและทรัพย์สิน
 - พื้นที่เสี่ยง (Risk Area) หมายถึง พื้นที่รอบนอกพื้นที่อันตราย ซึ่งเมื่อมีการประกาศแผนฉุกเฉิน ไม่ต้องมีการอพยพผู้ป่วยและทรัพย์สิน แต่ต้องคอยเฝ้าระวัง เพราะอยู่ในภาวะเตรียมพร้อม
 - จุดปลอดภัย (Safe Area) หมายถึง พื้นที่ปลอดภัยซึ่งหน่วยงานของอาคารนั้น กำหนดให้เป็นที่นัดพบ หรือรวมตัวกัน เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ก่อนมีการประกาศแผนฉุกเฉินเพื่อย้ายไปยังจุดรวมพล
 - จุดรวมพล (Assembly Area) หมายถึง พื้นที่ปลอดภัยซึ่งรองรับการอพยพการส่งต่อ ทรัพย์สิน ผู้ป่วย และผู้ประสพภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน มีไม่น้อยกว่า ๒ จุด แต่ไม่เกิน ๔ จุด ประกาศใช้ครั้งละ ๑ จุดเท่านั้นเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน
 - กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (Emergency Plan Office) หมายถึง : สำนักงานที่ใช้ในการบริหารงานของกลุ่ม ERT โดยมีผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินเป็นหัวหน้า มีแผนผังแสดงสายบังคับบัญชาของบุคลากรตามแผนฉุกเฉิน
 ๑. เป็นสถานที่เก็บอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น ไฟฉาย แก้ว วิทยุสื่อสาร เป็นต้น
 ๒. เป็นศูนย์ปฏิบัติการเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีอุปกรณ์สื่อสาร โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร วิทยุกระจายเสียง
 - * หมายเหตุ กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน สามารถย้ายที่ตั้งได้ ตามความเหมาะสมตามคำสั่งผู้บัญชาการ แผนฉุกเฉิน เมื่อประกาศใช้แผนฉุกเฉิน จะย้ายไปยังจุดรวมพลที่ประกาศใช้และมีป้ายแสดงไว้ชัดเจนว่าย้ายกองบัญชาการแผนฉุกเฉินไปจุดรวมพลใด
 - * กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน ควรมีเพียงที่เดียว
 - จุดจอดรถบันได หมายถึง พื้นที่สำหรับจอดรถบันไดเมื่อเกิดอัคคีภัย โดยประสานงานกับทางเทศบาลในการจัดพื้นที่สำหรับจอด และจัดทำป้ายสัญลักษณ์ ห้ามจอด แสดงไว้เพื่อให้รถบันไดสามารถจอดได้ ทันทีเมื่อเกิดอัคคีภัย
 - จุดจอดรถพยาบาล หมายถึง พื้นที่สำหรับจอดรถพยาบาล เพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เมื่อเกิดอัคคีภัย อยู่ ณ จุดรวมพลที่ประกาศใช้
 - จุดจอดรถดับเพลิง หมายถึง พื้นที่สำหรับจอดรถดับเพลิง เมื่อเกิดอัคคีภัย ควรอยู่ใกล้แหล่งน้ำ และจัดทำป้ายสัญลักษณ์ ห้ามจอด แสดงไว้เพื่อให้รถดับเพลิงสามารถจอดได้ทันทีเมื่อเกิดอัคคีภัย
 - จุดติดตั้งกล่อง ERT (ERT Box) คือ กล่องรองรับบัตรประจำตัวผู้เข้าไปช่วยเหลือในพื้นที่อันตราย
๔. กำหนดเส้นทางจราจรในโรงพยาบาลเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน โดยให้มีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอำนวยความสะดวก
๕. กำหนดสถานที่เก็บอุปกรณ์ในการดับเพลิง เช่น สายส่งน้ำดับเพลิง(Fire Delivery Hose) , หัวฉีดดับเพลิง (Nozzle) ฯลฯ และอุปกรณ์ช่วยชีวิตอื่น ๆ ตามมาตรฐาน อาทิ หน้ากากกันควันพิษ (S.C.B.A.) , รอกหนีไฟ (Fire Escape Device)ไว้ในอาคารสูงตามมาตรฐาน, เชือก(Rope) ,ขวาน(Axe), บันไดลิง (Emergency Ladder) ฯลฯ ณ กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน

๒. อุปกรณ์

มีการเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม ดังนี้

๒.๑. อุปกรณ์เตือนภัย

- เสียงตามสายในเวลาราชการ (Intercommunication)
- เครื่องขยายเสียงแบบใช้แบตเตอรี่
- รถ Ambulance ที่มีเครื่องขยายเสียง

๒.๒. อุปกรณ์ดับเพลิง (Fire extinguisher)

- เครื่องดับเพลิงแบบยกหัว ไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง ต่อพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตร ทุกระยะไม่เกิน ๒๐ เมตรติดตั้งในระดับความสูงโดยวัดจากพื้นถึงส่วนที่สูงที่สุด ๑๐๐- ๑๒๐ ซม.
- สายส่งน้ำดับเพลิง (Fire Delivery hose) พร้อมหัวฉีดปรับฝอยได้ ต้องจัดให้มีเพียงพอ
- ท่อประปาหัวแดง (Fire Hydrant)ต้องดำเนินการให้การประปาฯ จัดติดตั้งให้เพียงพอเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

๒.๓. อุปกรณ์สำรองไฟฟ้า และแสงสว่าง จะต้องดำเนินการติดตั้งให้เพียงพอต่อการใช้งาน

- เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง (Generator) ขนาด ๓๐๐ KVA
- จัดให้มีไฟฉุกเฉิน (Emergency light) ประจำอาคารทุกอาคาร และทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะห้องปฏิบัติการพิเศษ เช่น ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน
- จัดให้มีกระบอกไฟฉายกำลังไฟสูง (Flash Light)

๒.๔. อุปกรณ์ป้องกันภัย และช่วยชีวิต

๒.๕. อุปกรณ์สื่อสาร

- โทรศัพท์ภายในอาคารผู้ป่วยและหน่วยงาน สามารถต่อออกภายนอกโรงพยาบาลได้
- วิทยุสื่อสาร (Radio transceiver) ควรเพิ่มจำนวนให้มากขึ้นตามความเหมาะสม
- รวบรวมเบอร์โทรศัพท์มือถือของเจ้าหน้าที่

๒.๖. ป้ายสื่อความปลอดภัย เช่นป้ายบอกทางเข้า-ออก หรือหนีไฟ , ป้ายจุดติดตั้งอุปกรณ์ , ป้ายเตือนภัยต่างๆ ฯลฯ เป็นต้น

๒.๗. อุปกรณ์ช่วยชีวิตทางการแพทย์ฉุกเฉิน และประจำรถ Ambulance

๒.๗.๑. ถัง oxygen พร้อม oxygen บรรจุเต็มถัง

๒.๗.๒. เครื่อง suction ที่ใช้งานได้พร้อมสาย suction

๒.๗.๓. เปลหามคนไข้ , Spinal board หรืออื่นๆ ที่เหมาะสม

๒.๗.๔. Defibrillator เครื่องกระตุ้นหัวใจด้วยไฟฟ้า

๒.๗.๕. Set resuscitation (ชุดช่วยฟื้นคืนชีพ) ประกอบด้วย

- Endotracheal tube ทุกขนาด (ท่อสอดทางเดินหายใจ)
- Airway ทุกขนาด (อุปกรณ์ป้องกันการกดท่อหายใจ)
- Laryngoscope (เครื่องมือช่วยในการสอดท่อหายใจ)
- Ambu bag (อุปกรณ์ช่วยเพิ่มปริมาณอากาศ ในกรณีผู้ป่วยไม่สามารถหายใจได้)
- Mask ทุกขนาด (อุปกรณ์ครอบปากจมูก ป้องกันการรั่วไหลของอากาศขณะปั๊ม)
- ยาสำหรับ resuscitation (ยาสำหรับช่วยฟื้นคืนชีพ)
- Adrenaline (ยากระตุ้นการเต้นของหัวใจ , ช่วยขยายหลอดเลือด)
- Sodium bicarbonate (ลดความเป็นกรดในกระแสเลือด กรณีคนไข้หยุดหายใจนานเกินปกติหรือหายใจไม่ดี)

- Atropine (ตัวต้านฤทธิ์ยาฆ่าแมลงบางกลุ่ม และเพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจ)
 - Morphine (ยาแก้ปวดรุนแรง – ปวดเนื่องจากกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด)
 - Nitroglycerine (ยาขยายหลอดเลือดหัวใจ และลดความดันโลหิต)
 - ASA gr I (แอสไพริน เกรน วัน) (ลดการรวมตัวของลิ่มเลือดในหลอดเลือดหัวใจ)
 - Xylocaine (ยาชา – เพื่อลดการทำงานของหัวใจ)
 - Ringer lactate Solution (น้ำเกลือชนิดหนึ่ง – ใช้กรณีการสูญเสียเลือด)
- ๒.๗.๖. Set ทำแผล pack พร้อมใช้งาน (: Plastic bandage , Top Gauze ,Cotton (สำลี)
- ๒.๗.๗. เครื่องวัดความดันโลหิตควรเป็นแบบ Digital
- ๒.๗.๘. Stethoscope (หูฟัง – อุปกรณ์ช่วยฟังเสียงต่างๆ ในร่างกาย)
- ๒.๗.๙. ควรมี Ventilator ที่มีคุณภาพ
- ๒.๗.๑๐. ควรมี pulse oximeter (เครื่องวัดปริมาตรออกซิเจนในเนื้อเยื่อ)
- ๒.๗.๑๑. เสื้อกคอ (Collar)
- ๒.๗.๑๒. เสื้อกแขน - ขา (Sprint)
- ๒.๗.๑๓. ถุงมือทางการแพทย์
- ๒.๗.๑๔. Mask ปิดปากจมูกกันติดเชื้อ

๓. บุคลากร

โรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เน้น “คนนำเครื่อง” จึงต้องฝึกคนมากกว่ารู้แล้วล้ม แต่รู้แล้วต้องสอนต่อได้

- กำหนดนโยบาย และแผนป้องกันระงับอัคคีภัยในโรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา พร้อมทั้งประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน
- คำสั่งประกาศแต่งตั้ง ผู้บัญชาการ และคณะกรรมการ แผนฉุกเฉิน ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ของโรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา พร้อมทั้งกำหนด อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ แต่ละงาน อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร
- จัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการระงับและป้องกันอัคคีภัยแก่ บุคลากรภายในโรงพยาบาล และดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมาย ๑๐๐% จัดการอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานใหม่ในโรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาทุกปี และจัดอบรมทบทวนทุกปี
- จัดอบรมเพื่อสร้างให้เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทุกท่าน สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามแผนฉุกเฉิน(ERT)
- ฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย และเคลื่อนย้ายผู้ป่วย (Lifting – Moving) แก่บุคลากรภายในโรงพยาบาลครบถ้วน
- ฝึกอบรมการช่วยชีวิตและการปฐมพยาบาลขั้นต้นเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ให้กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ๑๐๐% ภายในระยะเวลา ๑ ปี และดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อคงจำนวนผู้เคยผ่านการอบรมไว้ในระดับเดิม
- จัดให้มีการซ้อมปฏิบัติตามแผนป้องกันระงับอัคคีภัย อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ตรวจสอบเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ โดยเจ้าของพื้นที่บริเวณนั้นๆ ทุกเดือนๆละ ๑ ครั้ง
- มีการตรวจสอบระบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองฉุกเฉิน (Automatic Generator) โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
- ตรวจสอบ การทำงานของเครื่องส่งสัญญาณต่างๆ (Fire Alarm) เดือนละ ๑ ครั้ง
- ตรวจสอบ แหล่งน้ำสำรองให้มีเพียงพอตลอดเวลา

บทที่ ๔
แผนปฏิบัติการระงับอัคคีภัย (แผนฉุกเฉิน)

สาระสำคัญของแผน

แผนปฏิบัติการขณะเกิดเพลิงไหม้ เป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ เพื่อความปลอดภัยสำหรับลูกจ้าง และระเบียบของ กระทรวงสาธารณสุข รวมถึงข้อบัญญัติของสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (HA.Thailand) ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของแผนฉุกเฉินของโรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เพื่อให้บุคลากรได้ทราบถึงการป้องกัน และระงับอัคคีภัย ทั้งสามารถปฏิบัติเพื่อเตรียมพร้อมรับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นในโรงพยาบาลได้

ชื่อแผนและการประกาศใช้แผน

ชื่อแผน “แผนปฏิบัติการอัคคีภัย”

การประกาศใช้แผน

๑. กรณีเพลิงไหม้แรกเริ่ม “แผนคุณอัคคี”

ให้เจ้าหน้าที่กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (บก.แผน) ประกาศผ่านเสียงตามสาย และกดกระดิ่งยาวๆ ๓ ครั้ง หรือใช้รถพยาบาล (Ambulance) วิ่งประกาศ ด้วยข้อความดังนี้

“โปรดทราบ ๆ ขอเชิญผู้เกี่ยวข้องร่วมประชุมกับคุณอัคคี ที่(จุดที่เกิดเหตุ) เวลานี้ ”

(ประกาศจำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง ห่างกันไม่เกิน ๓ วินาที)

หมายเหตุ “คุณอัคคี” คือรหัสเฉพาะเจ้าหน้าที่ รพ.ยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เพื่อไม่ให้ผู้ที่ ไม่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนฯ แตกตื่นจากเหตุเพลิงไหม้ หากสามารถระงับเหตุได้แล้ว ให้ ประกาศด้วยข้อความว่า

“โปรดทราบ ๆ ขอยกเลิกการประชุมร่วมกับคุณอัคคีที่.....เวลานี้ ”

(ประกาศไม่ต่ำกว่า ๒ ครั้ง ห่างกันไม่เกิน ๓ วินาที)

๒. กรณีเพลิงไหม้ หรือระเบิดรุนแรงฉุกเฉิน “แผนฉุกเฉิน”

ผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินไปที่จุดเกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ในกองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (บก.แผน) ประกาศ ผ่านเสียงตามสาย และกดกระดิ่งยาวๆ ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๒ หรือใช้รถพยาบาล(Ambulance) วิ่งประกาศ ด้วยข้อความ ดังนี้

“โปรดทราบ ๆ ขณะนี้เกิดเหตุเพลิงไหม้รุนแรง(ระเบิด) ที่..... (จุดเกิดเหตุ) ขอให้ เจ้าหน้าที่ทุกท่านปฏิบัติตามแผนฉุกเฉิน โดยใช้จุดรวมพลที่

(ประกาศต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า ๒ ครั้ง ห่างกันไม่เกิน ๓ วินาที) หากยังมีการลุกลามขยายตัวออกไป ผู้ บัญชาการแผนฉุกเฉินออกคำสั่งใช้แผนฉุกเฉิน

๓. ในกรณีที่ บก.แผนฉุกเฉินถูกไฟไหม้ด้วยหรือไม่สามารถใช้งานได้สะดวก ให้ย้ายไปที่จุดรวมพลที่

กำหนด

๔. การยุติแผนฉุกเฉิน

ผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินออกคำสั่งยุติแผน โดยให้เจ้าหน้าที่ บก.แผนฉุกเฉินประกาศผ่านเสียงตามสาย หรือใช้รถพยาบาลฉุกเฉินวิ่งประกาศ ด้วยข้อความดังนี้

“โปรดทราบ โปรดทราบ แผนฉุกเฉินที่..... (จุดเกิดเหตุ) สิ้นสุดลงแล้ว ขอให้ทุกท่านปฏิบัติ หน้าที่ตามปกติ ” (ให้ประกาศไม่ต่ำกว่า ๒ ครั้ง ห่างกันไม่เกิน ๓ วินาที)

หมายเหตุ

พื้นที่อันตราย คือ บริเวณ หรืออาคาร-สถานที่ ที่มีผู้อาศัยพักพิง ใช้ประโยชน์อยู่ ตกอยู่ในภาวะอันตราย อาจมีควันไฟ เปลวไฟ ก๊าซพิษ ฯลฯ หรือผลกระทบที่มีอันตรายต่อมนุษย์ จำเป็นต้องอพยพบุคคล และทรัพย์สิน สำคัญทันทีที่ประกาศแผนฉุกเฉิน

ขั้นตอนปฏิบัติการ

การเตรียมผู้ป่วย อุปกรณ์การแพทย์ ยา เคมีภัณฑ์ ในโรงพยาบาล

๑. การจำแนกประเภทผู้ป่วย ให้พิจารณาตามอาการของโรคและความสามารถในการช่วยตัวเอง รวมทั้งการพิจารณาถึงการเคลื่อนย้ายก่อน-หลัง อย่างเหมาะสม โดยแบ่งผู้ป่วยเป็น ๓ กลุ่ม คือ

กลุ่ม ๑ สีแดง หมายถึงผู้ป่วยในระยะวิกฤต ได้แก่

๑.๑ ผู้ป่วยประเภทฉุกเฉินมาก (Emergency) ในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

๑.๒ ผู้ป่วยประเภท ๔ ในหน่วยงานผู้ป่วยใน

กลุ่ม ๒ สีเหลือง หมายถึงผู้ป่วยที่พ้นระยะวิกฤตแต่ยังช่วยตัวเองไม่ได้ ได้แก่

๒.๑ ผู้ป่วยประเภทฉุกเฉิน (Urgency) ในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

๒.๒ ผู้ป่วยประเภท ๓ ในหน่วยงานผู้ป่วยใน

กลุ่ม ๓ สีเขียว หมายถึงผู้ป่วยที่ช่วยตัวเองได้ หรือผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ไม่รุนแรง

วิธีปฏิบัติ

๑. แพทย์หรือพยาบาลเป็นผู้จำแนกประเภทผู้ป่วย ตั้งแต่รับเข้าเป็นผู้ป่วยใน รวมทั้งการรับผู้ป่วยอุบัติเหตุ และฉุกเฉินโดยทำสัญลักษณ์สี แสดงให้เห็นชัดเจน

๒. ให้ใช้กระดาษสีติดที่ป้ายท้ายเตียงของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยทุกเตียง และมีเครื่องหมายเป็นป้ายคล้องข้อมือผู้ป่วย

๓. กลุ่มผู้ป่วย ๓ สีเขียว ให้ผู้ป่วยช่วยตัวเอง และอาจมอบหมายให้ช่วยเคลื่อนย้ายผู้ป่วยอื่นที่ช่วยตัวเองไม่ได้เต็มที่

๔. กลุ่มผู้ป่วย ๒ สีเหลือง ถ้ามีญาติหรือผู้ป่วย ๓ สีเขียวให้ขอความช่วยเหลือในการเคลื่อนย้าย

๕. กลุ่มผู้ป่วย ๑ สีแดง ที่ไม่สามารถช่วยตัวเองได้เลย ปฏิบัติเหมือนกลุ่มผู้ป่วย ๒ สีเหลือง ยกเว้นคนไข้ที่มีอาการหนักมาก หรือเรื้อรัง ควรพิจารณาเคลื่อนย้ายเป็นรายสุดท้าย ถ้ามีเวลา

การเตรียมการก่อนส่งต่อผู้ป่วย

๑. กิจกรรม : ประเมินสภาพผู้ป่วย สรุปปัญหา และการให้การรักษายาบาลเบื้องต้น ให้คำแนะนำผู้ป่วยและญาติเรื่องการรักษาต่อ

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชีวิต : ผู้ป่วยได้รับการประเมินสภาพวินิจฉัยโรค ดูแลก่อนการส่งต่อ

: ผู้ป่วยและญาติมีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

๒. กิจกรรม : บันทึกข้อมูลในใบขอ refer ให้ชัดเจน ครบถ้วนพร้อมผลการตรวจอื่นๆ เช่น ผล Lab

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชีวิต : ข้อมูลผู้ป่วยในใบ refer มีความถูกต้องชัดเจน ครอบคลุมปัญหาของผู้ป่วย

๓. กิจกรรม : ตรวจสอบรถพยาบาล อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ ให้พร้อมที่จะใช้ระหว่างนำส่ง

ผู้รับผิดชอบ : พนักงานขับรถ , พยาบาลเจ้าของไข้

เกณฑ์ชี้วัด : มียานพาหนะอุปกรณ์เวชภัณฑ์ พร้อมที่จะใช้งาน

๔. กิจกรรม : ประสานงานโรงพยาบาลที่จะรับผู้ป่วยทางโทรศัพท์ หรือวิทยุทุกราย โดยให้รายละเอียด ดังนี้

(ชื่อ - สกุลผู้ป่วย , อายุ , การวินิจฉัยโรคเบื้องต้น, สาเหตุที่ refer , การรักษาที่ให้กับผู้ป่วยแล้ว สิ่งที่ต้องเตรียมรับผู้ป่วย

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : มีการตอบรับและพร้อมที่จะรับผู้ป่วย , ข้อมูลการประสานงานครบถ้วนไม่มีข้อขัดแย้ง

๕. กิจกรรม : ดูแลให้การพยาบาลผู้ป่วยตามสภาพปัญหาก่อนส่งต่อ โดยพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

ผู้รับผิดชอบ : พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : ผู้ป่วยปลอดภัยไม่มีภาวะคุกคามชีวิต

การดูแลผู้ป่วยขณะนำส่ง

๑. กิจกรรม : วัดสัญญาณชีพ อาการเปลี่ยนแปลงทางสมองในกรณีผู้ป่วยบาดเจ็บที่ศีรษะหรือผู้ป่วยไม่รู้สีกตัวทุก ๑๕-๓๐ นาที

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : มีการวัดสัญญาณชีพตามเวลาที่กำหนด

๒. กิจกรรม : ประเมินผู้ป่วยทุก ๓๐ นาที หรือ ๑ ชม. ตามสภาพผู้ป่วยและบันทึกข้อมูล

ผู้รับผิดชอบ : พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : มีการบันทึกการประเมินผู้ป่วยและอาการเปลี่ยนแปลง

๓. กิจกรรม : ให้การดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องตามสภาพปัญหาแต่ละราย เช่น การได้รับ O_2 และสารน้ำทางหลอดเลือดดำ, การ suction ,การ hyperventilation ในผู้ป่วย head injury ฯลฯ

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : ผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลต่อเนื่อง ตามแผนการรักษาของแพทย์

๔. กิจกรรม : หากผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลงสู่ภาวะวิกฤต ให้การช่วยเหลือในเบื้องต้น หรือขอความช่วยเหลือตามระบบ และนำส่ง รพ. ที่อยู่ใกล้ที่สุด

ผู้รับผิดชอบ : พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : ผู้ป่วยได้รับการแก้ไขในเบื้องต้น

: การประสานงานและการสนับสนุนซึ่งกันและกัน

๕. กิจกรรม : สรุปปัญหา และการให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างนำส่ง ให้แก่แพทย์หรือพยาบาลที่รับการส่งต่อ

ผู้รับผิดชอบ : แพทย์ , พยาบาล

เกณฑ์ชี้วัด : ข้อมูลผู้ป่วยระหว่างนำส่งครบถ้วน

เกณฑ์มาตรฐานการดูแลผู้ป่วยก่อนและระหว่างการนำส่ง

๑. ผู้ป่วยอุบัติเหตุที่มี GCS น้อยกว่า ๑๐ จะต้อง intubated ก่อนนำส่ง
๒. ผู้ป่วย multiple injury ทุกราย ควรใส่ ICD ก่อนนำส่ง ถ้าสงสัยว่ามี pneumothorax
๓. ผู้ป่วยที่มี hemodynamic instability จะต้องได้รับ IV fluid resuscitation ที่เพียงพอด้วย intravenous canulation ขนาดใหญ่เบอร์ ๑๘ ในตำแหน่งที่ไม่ leak
๔. ผู้ป่วยที่มีบาดแผล จะต้องได้ first Aid management อย่างดี โดยเฉพาะบาดแผลที่มีเลือดออกควรทำให้เลือดหยุดก่อนนำส่ง
๕. ผู้ป่วยที่มีกระดูกหัก จะต้องรีบนำส่งโรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์
๖. ผู้ป่วยที่มีอาการหนัก จะต้องมีพยาบาลเฝ้าติดตามดูแลระหว่างการนำส่ง
๗. ผู้ป่วยที่ใส่ท่อช่วยหายใจ ควรได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง เช่น
 - ๗.๑ ได้รับการดูดเสมหะ
 - ๗.๒ Assist ventilation เมื่อผู้ป่วยหายใจเองได้ไม่พอ
๘. ผู้ป่วย head injury GCS<๑๐ ที่ได้รับการใส่ Endotracheal tube แม้จะหายใจเองได้ ก็ควร hyperventilation ทุกๆราย เพื่อช่วยลดภาวะ increase intracranial pressure
๙. ผู้ป่วยที่มี blunt injury เหนือ clavicle ควรใส่ hard collar ก่อนการนำส่ง

การจัดทำบัญชีแยกประเภท อุปกรณ์การแพทย์ ยา เคมีภัณฑ์ ทรัพย์สิน และเอกสารสำคัญ ฯลฯ

๑. สิ่งของที่สำคัญที่สุด ติดสติ๊กเกอร์สีแดง เคลื่อนย้ายเป็นอันดับแรก ซึ่งระบุหมายเลขทรัพย์สิน ที่ตั้ง และ ให้ Incharg เป็นผู้รับผิดชอบ
๒. สิ่งของที่สำคัญรองลงมา ติดสติ๊กเกอร์สีเหลือง เคลื่อนย้ายเป็นอันดับต่อมา ซึ่งระบุหมายเลขทรัพย์สิน ที่ตั้ง

การแยกประเภท อุปกรณ์การแพทย์ ยา เคมีภัณฑ์ ทรัพย์สิน และเอกสารสำคัญ ดังนี้

๑. สิ่งของที่มีความสำคัญต่อองค์กร หรือที่มีราคาแพง
 ๒. มีน้ำหนักเบา สามารถเคลื่อนย้ายได้ด้วยคนเดียว
 ๓. ต้องระบุผู้รับผิดชอบในการเคลื่อนย้าย ทั้งในและนอกเวลาราชการ
- #### วัสดุครุภัณฑ์อื่นๆ

๑. กำหนดประเภทของที่ต้องเก็บรักษา ต้องย้ายหนีไฟ
๒. ประเภทของทิ้งได้
๓. ประเภทของที่ต้องควบคุมอย่างรัดกุม เนื่องจากเป็นเชื้อเพลิง

ขอบเขตปฏิบัติการเฉพาะแผน

แผนอัคคี (เริ่มเกิดเพลิงไหม้)

๑. ทันทีที่ได้รับทราบการเกิดเหตุเพลิงไหม้ สมาชิกหน่วยปฏิบัติการแผนฉุกเฉิน(ERT) จะต้องปฏิบัติตาม” แผนอัคคี” ทันที

๒. ผู้ช่วยผู้บัญชาการ ๒ (Fire Marshal) ปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดเกิดเหตุ โดยทันที พร้อมประเมินสถานการณ์ และรายงานไปยัง ผบ.แผน ที่ บก.แผน

๒.๑ ต้องการกำลังสมทบเพิ่มเติม (คน, อุปกรณ์) หรือไม่ เพื่อควบคุมเหตุฉุกเฉินไม่ให้ลุกลามไป

๒.๒ จะต้องทำการอพยพผู้ช่วยและบุคลากรไปจุดปลอดภัยหรือไม่

๒.๓ เสนอผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินเพื่อประกาศใช้แผนฉุกเฉิน หรือยุติแผนฯ

๒.๔ ดูแลเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ณ จุดเกิดเหตุให้ปลอดภัย

สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเหตุ (พื้นที่ฉุกเฉิน) ประกอบด้วย ๖ จุดด้วยกันคือ

๑. จุดที่เกิดเหตุ (Immediate Danger Area)

๑.๑ มีสถานการณ์คับขัน แล้วแต่ลักษณะการลุกไหม้ของไฟที่เกิดขึ้น

๑.๒ การปฏิบัติการจะต้องรวดเร็วและถูกต้อง โดยยึดหลักว่าให้มีความปลอดภัยสูงสุด การสูญเสียน้อยที่สุดและปฏิบัติได้คล่องตัว

๑.๓ หลักการคือ ผู้ที่อยู่ใกล้ไฟหรืออุปกรณ์ใกล้ไฟ ต้องรีบนำออกมาก่อน เพื่อดับเพลิงเบื้องต้นให้เร็วที่สุดขณะเดียวกันให้พิจารณาถึงความปลอดภัยในชีวิตผู้ช่วยให้มากเป็นอันดับหนึ่ง

๑.๔ ปัญหาแทรกซ้อนคือ ความตื่นตระหนกตกใจของผู้ช่วย ทำให้ควบคุมสติอารมณ์ไม่ได้ หรือบางรายมีอาการแทรกซ้อนของหัวใจขึ้นมาได้

๑.๕ การปฏิบัติการอันดับแรกคือ การแจ้งเหตุ ต่อมาคือเตรียมพร้อมอพยพคน - การประสานงาน โดยผู้ที่เป็นบุคลากรตามแผนฉุกเฉินในจุดเกิดเหตุต่างๆ จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของแผน

๒. พื้นที่อันตราย (Danger Area)(จุดใกล้เคียงที่เกิดเหตุ) สถานการณ์ย่อมตึงเครียด

๒.๑ สิ่งที่ต้องทำคือ การเคลื่อนย้ายหรือควบคุมสิ่งต่างๆที่เป็นเชื้อเพลิงไม่ให้ติดต่อกุหลาม

๒.๒ เตรียมการเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน และผู้ช่วยไปยังที่จุดรวมพล

๒.๓ ส่งคนไปช่วยที่จุดเกิดเหตุ ก่อนเข้าบริเวณต้องนำป้ายชื่อประจำตัว หยอดลงในกล่อง ERT Box และที่ควรคำนึงถึงคือญาติผู้ช่วย ซึ่งจะต้องควบคุม และอพยพคนเหล่านี้ ให้ไปในที่ปลอดภัย บางครั้งอาจต้องขอความช่วยเหลือจากญาติผู้ช่วยในการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ หรือตัวผู้ช่วยเอง

๓. พื้นที่เสี่ยง (จุดห่างที่เกิดเหตุ) สถานการณ์ไม่ตึงเครียด

จะต้องมีการเตรียมการ รับผิดชอบผู้ช่วย และอุปกรณ์ต่างๆจากหอผู้ช่วยที่กำลังเกิดเหตุ นำมาฝากไว้ การดูแลความปลอดภัยในตัวเอง การส่งคนไปช่วยกันคนเข้าไปมุงดูที่เกิดเหตุ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการระงับอัคคีภัย และช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๔. จุดปลอดภัย (Safe Area) โดยกำหนดจุดปลอดภัย

๕. จุดรวมพล (Assembly Area)

๖. กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (บก.แผน - Emergency Response Room)

การควบคุมเพลิงไหม้เล็กน้อย

กรณีเกิดเพลิงไหม้เล็กน้อยสามารถดับเพลิงเองได้ เมื่อ เจ้าหน้าที่พบเหตุไฟไหม้ให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ตั้งสติให้ดี ควบคุมอารมณ์ และจิตใจให้สงบ
๒. แจ้งเหตุให้คนใกล้ขีดทราบ แล้วแจ้งไปยังกองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (บก.แผนฯ)
๓. ดำเนินการระงับเหตุไฟไหม้เบื้องต้นอย่างปลอดภัยไม่เสี่ยง (ห้ามดับไฟโดยลำพัง Don't fight fire

alone)

๔. ห้ามเปิดหน้าต่างในขณะที่เกิดไฟไหม้เป็นอันตรายเพื่อไม่ให้ออกซิเจนเข้ามาบริเวณ ณ จุดเกิดเหตุ (ยกเว้นผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีอุปกรณ์พร้อมการผจญเพลิง)

๕. หัวหน้าหน่วยงานแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทราบและปฏิบัติตามแผนฯร่วมกับ Fire Marshal ทีมดับเพลิงและช่างฉุกเฉิน

๖. หยุดการใช้ไฟฟ้า และตัดวงจรไฟฟ้าในพื้นที่

๗. ควบคุมวัสดุเชื้อเพลิง เช่น สำลี กระดาษ ผ้า Alcohol ไม่ให้ติดต่อกุหลาม

๘. ปิดวาล์วก๊าซต่างๆ ทั้งหมด

๙. ใช้เครื่องดับเพลิงที่มีประจำในหน่วยงาน และหน่วยงานข้างเคียงที่ใกล้ที่สุดให้ช่วยนำอุปกรณ์ดับเพลิงมา

ระงับเหตุ

๑๐. เตรียมพร้อมเพื่อการอพยพเคลื่อนย้าย

๑๑. หัวหน้าหน่วยงานร่วมกับผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

การควบคุมเพลิงไหม้รุนแรง “แผนฉุกเฉิน”

เหตุการณ์เพลิงไหม้รุนแรงมากเกินกว่าจะดับได้ทัน

๑. หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ดับเพลิง

๑.๑ ควบคุมเพลิงเบื้องต้นตามการควบคุมเพลิงไหม้เล็กน้อย

๑.๒ Fire Marshal รายงานผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน เพื่อเสนอประกาศใช้แผนฉุกเฉิน

* ประกาศใช้แผนฉุกเฉิน โดย ผบ. แผน

๑.๓ ยุติการรักษาและกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่จำเป็นทุกชนิดเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย และคัดกรองผู้ป่วย (ซึ่งควรคัดกรองไว้แล้วตามปกติ) เพื่อการอพยพ

* ดำเนินการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปยังสถานที่ที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากกลุ่มผู้ป่วย ประเภทแดง, เหลือง, เขียว ตามลำดับ

* จุดรวมพล ๑ บริเวณเสาธงหน้าโรงพยาบาลฯ หรือตามที่ ผบ.แผน ฯ สั่ง เป็นจุดรองรับผู้ป่วยทุกประเภท ทรีพีสัน เจ้าหน้าที่ และญาติผู้ป่วย

๑.๔ เจ้าหน้าที่หน่วยงานดับเพลิง ทีมดับเพลิง เข้าปฏิบัติการควบคุมเพลิง

* ตัดวงจรไฟฟ้าภายในพื้นที่

* ควบคุม และจัดการวัสดุเชื้อเพลิงไม่ให้ติดต่อกุหลาม หากทำได้โดยไม่อันตราย

* ปิดวาล์วออกซิเจน , ไนโตรสออกไซด์ และ Vacuum

๑.๕ ทีมเคลื่อนย้ายทรีพีสัน เคลื่อนย้ายทรีพีสันและอุปกรณ์ช่วยชีวิตที่รับผิดชอบ จากทั้งอาคารตามแนวทางปฏิบัติ การควบคุมเพลิงไหม้เล็กน้อย

* เคลื่อนย้ายสิ่งของ ตามวิธีปฏิบัติ

* สถานที่รองรับผู้ป่วย และทรีพีสัน ได้แก่จุดรวมพลที่ ๑ บริเวณเสาธงหน้าโรงพยาบาล หรือจุดรวมพลที่ ๒ บริเวณพื้นที่ว่างระหว่างงานซักฟอกและงานยานพาหนะ หรือ ตามที่ ผบ.แผนสั่ง

๒. กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (บก.แผน)

- ๒.๑ กตกระตึงสัญญาณแฉงเหตุ ประกาศแผนฉุกเฉิน โดย เจ้าหน้าทึ่ บก.แผน
- ๒.๒ เคลื่อนย้ายบก.แผนไปทึ่จุดรวมพลตามคำสั่ง ผบ.แผน
- ๒.๓ ประสานงานขอรับการสนับสนุนการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก
- ๒.๔ อำนวยการความสะดวกและประสานงานการดับเพลิง คุ้มภัย การเคลื่อนย้ายผู้คน จัด การจราจรและรักษาความปลอดภัย
- ๒.๕ ประสานกับหัวหน้าทีมต่างๆ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- ๒.๖ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้การปฏิบัติการรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงสุด
- ๒.๗ เมื่อเหตุการณ์สงบลง ประกาศสิ้นสุดแผนฉุกเฉิน
- ๒.๘ ร่วมกับ Fire Marshal และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ดับเพลิง ประเมินความเสียหายเพื่อสรุปให้ผู้บังคับบัญชา

๓. หน่วยงานอื่นๆ

- ๓.๑ เตรียมความพร้อมผู้ป่วย อุปกรณ์การแพทย์ ยา และเคมีภัณฑ์ ตามแผนฯ
- ๓.๒ หอผู้ป่วยใกล้เคียง เตรียมพื้นที่รองรับผู้ป่วยประเภท ๑ และ ประเภท ๒ จากหอผู้ป่วยดับเพลิง
- ๓.๓ เจ้าหน้าที่ที่ปล่อยให้ระดมกันไปช่วยเหลือเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากหน่วยงานดับเพลิง ตามที่ ได้รับมอบหมาย (ต้องหยอดบัตรประจำตัวลงกล่อง ERT Box ก่อนเข้าพื้นที่)

๔. บุคลากรในแต่ละหน่วยงาน มีหน้าที่

๔.๑ บทบาทแพทย์เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

- งดตรวจผู้ป่วยนอก
- ยุติการกระตุ้นคลอด หรือดำเนินการคลอดให้สิ้นสุดด้วยวิธีการที่เหมาะสม
- เข้าประจำการจุดต่างๆ เพื่อปฏิบัติตามแผนฉุกเฉิน ของหน่วยงาน

๔.๒ หัวหน้าตึกผู้ป่วยใน

- ร่วมประจำหอผู้ป่วยที่ตนเองมีผู้ป่วยดูแล มอบหมายงานให้ผู้ช่วยเหลือ
- แยกประเภทผู้ป่วยที่คัดกรองไว้แล้วอย่างชัดเจน
- * หายใจเอง ลูกนั่งยืนได้เอง [ประเภท ๓ (สีเขียว)] ช่วยตัวเอง
- * หายใจเองได้ แต่ลุกเดินไม่ได้ [ประเภท ๒ (สีเหลือง)] คนงาน, ญาติ ๓ คน/ผู้ป่วย ๑ คน หรือตามความเหมาะสม
- * หายใจเองไม่ได้ [ประเภท ๑ (สีแดง)] พยาบาล, คนงาน, ญาติ รวม ๔ คน/ผู้ป่วย ๑ คน หรือตามความเหมาะสม

๔.๓ แพทย์ประจำตึกอุบัติเหตุฉุกเฉิน, เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ, เจ้าหน้าที่ทันตกรรม

- ยุติการตรวจ และการรักษาที่ไม่จำเป็นทุกชนิด
- ดูแลการส่งการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยและสิ่งของ
- เตรียมพื้นที่จุดรวมพล เพื่อรองรับผู้ป่วยที่เคลื่อนย้ายมา

๔.๔ พยาบาลหอผู้ป่วยใน

- แจ้งเจ้าหน้าที่ในหอผู้ป่วย ผู้ป่วย ญาติและควบคุมอย่าให้มีการชุลมุน
- ยุติการรักษาที่ไม่จำเป็นต่อการมีชีพ เช่น การให้สารละลายทางเส้นเลือด การทำ EKG
- เตรียมผู้ป่วยที่ต้องเฝ้าระวังในการเคลื่อนย้าย ได้แก่ ผู้ป่วยประเภท ๔ สีแดง และประเภท ๓ สีเหลือง
- เตรียมการดูแลในสถานการณ์ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
- จัดแบ่งคนงาน เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ (เช็คชีวิต-ติดต่อ) ช่วยเหลือผู้ป่วย แยกตามประเภท

- กลุ่มประเภท ๔ สีแดง และประเภท ๓ สีเหลือง ให้ญาติและเจ้าหน้าที่ ช่วยเคลื่อนย้าย
 - กลุ่มประเภท ๒ สีเขียว ให้ช่วยเหลือตัวเอง หรือให้ผู้ป่วยประเภท ๒ ช่วยเคลื่อนย้าย
- ผู้ป่วยกลุ่มประเภท ๔ สีแดง และประเภท ๓ เหลือง

- ดูแลควบคุมเจ้าหน้าที่ หรือคนงานรับผิดชอบอุปกรณ์การแพทย์
- อพยพผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ออกจากทางหนีไฟ หรือทางออกฉุกเฉิน

๔.๕ พยาบาลผู้ป่วยนอก และพยาบาลตึกอุบัติเหตุฉุกเฉิน

- ประกาศให้ผู้ป่วยและญาติที่มาตรวจรักษาเข้ารับทราบ
- ผู้ป่วยประเภท Emergency , Urgent ใน ER จัดเจ้าหน้าที่ร่วมกับญาติช่วยการเคลื่อนย้าย
- จัดแยกประเภทอุปกรณ์การแพทย์ ยา และเคมีภัณฑ์ เคลื่อนย้ายไปยังจุดเก็บรักษา

๔.๖ ภัณฑกร เจ้าหน้าที่ห้องยา

- แบ่งพื้นที่รับผิดชอบตามคำสั่ง
- ควบคุมร่วมกับคนงาน เจ้าหน้าที่ เคลื่อนย้ายเวชภัณฑ์ที่ได้รับมอบหมายออกจากคลัง

๔.๗ เจ้าหน้าที่ธุรการ การเงิน ห้องบัตร

- เก็บเอกสารสำคัญมาก และสามารถนำออกได้ง่าย

๔.๘ คนงานพนักงานช่วยเหลือคนไข้(เวิร์ก)

- ช่วยเหลือผู้ป่วยประเภท ๑ และประเภท ๒ ในการเคลื่อนย้าย
- รับผิดชอบเคลื่อนย้ายสิ่งของต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔.๙ หน่วยงานอื่นๆ - ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

ลำดับก่อนหลังการเคลื่อนย้าย

๑. ชั้นล่างสุดให้เคลื่อนย้ายทันที ที่ประกาศแผนฉุกเฉิน โดยไม่กีดขวางชั้นอันตราย
๒. ชั้นเกิดเพลิงไหม้ล่างก่อน
๓. ชั้นสูงจากชั้นต้นเพลิง ให้เคลื่อนย้ายออกจากฉุกเฉินที่ปลอดภัย
๔. คนสุดท้ายของชั้นให้สัญญาณ พร้อมตรวจสอบผู้ติดค้างและทำเครื่องหมายกากบาทพร้อม เซ็นต์ชื่อ กำกับด้วยปากกาเมจิก ก่อนออกจากพื้นที่อันตราย ต้องนำป้ายชื่อผู้เข้าช่วยเหลือจากภายนอกในกล่อง ERT Box ออกมาเช็คชื่อด้วย
๕. ไม่มีการย้อนกลับเข้าอาคารอีก

วิธีการเคลื่อนย้าย

๑. ใช้วัสดุที่มีอยู่ เช่น เพลสนาม รถนอน รถนั่ง เพลอ่อน(Soft Stretcher) ผ้าห่ม ลงจากอาคาร
๒. กำหนดทิศทางในการเคลื่อนย้าย เมื่อมีประกาศใช้แผนให้เคลื่อนย้ายผู้ป่วยและอุปกรณ์ดังนี้
 - ๒.๑ ให้เคลื่อนย้ายลงจากชั้นที่เกิดเหตุ จากหน้า หรือหลังชั้นของอาคาร
 - ๒.๒ การเคลื่อนย้ายไปในทิศทางตรงข้ามกับไฟ โดยใช้ช่องทางที่โล่งกว้างและใช้ทางออกฉุกเฉิน
 - ๒.๓ ให้ดำเนินการย้ายผู้ป่วยเป็นอันดับแรกและพิจารณาเคลื่อนย้ายอุปกรณ์เป็นอันดับถัดไป
 - ๒.๔ เมื่อออกจากตัวอาคารหรืออยู่ในเขตพื้นที่ปลอดภัยให้ทำการตรวจเช็คจำนวนสมาชิกในชั้นว่าครบหรือไม่ เพื่อจะได้แจ้งกับเจ้าหน้าที่ต่อไป

การหนีไฟอย่างปลอดภัยและไม่สับสน

1. การหนีไฟควรหนีไฟทางทางออกฉุกเฉิน(หรือบันไดหนีไฟ) ที่ใกล้ที่สุด
2. ถ้าจำเป็นต้องฝ่าควันไฟให้หมอบคลานโดยแนบใบหน้าให้ชิดกับพื้นมากที่สุดจะทำให้ไม่สับสน
3. ใช้ผ้าชุบน้ำหมาดๆปิดจมูกจะช่วยไม่ให้สับสน แต่อย่าขาดออกซิเจน และแสงตา
4. ผ่อนลมหายใจเข้าออกสั้นๆ อย่าพยายามกลั้นหายใจเพราะจะทำให้เกิดการสูดลมหายใจที่แรงซึ่งทำให้สับสน
5. หากงพลาสติก ตักอากาศแล้วคลุมศีรษะฝ่าควัน(ห้ามฝ่าไฟ)ซึ่งจะมีออกซิเจนในการหายใจ และไม่แสงตา, แต่จะใช้ได้ประมาณ ๒-๓ นาทีเท่านั้น

ข้อไม่ควรปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

1. อย่าใช้เวลานานในการเก็บทรัพย์สินหรือเอกสารส่วนตัว
2. อย่าอยู่ในห้องน้ำเพื่อเอาน้ำไว้ลดความร้อน
3. อย่าวิ่ง ให้เดินเร็ว ในระหว่างอยู่ในบันไดหนีไฟ
4. อย่าก่อความสับสนอลหม่าน โดยการส่งเสียงอะอะโวยวาย โดยไม่จำเป็น
5. ไม่ควรหนีไฟทันทีเมื่อได้ยินสัญญาณฉุกเฉิน ควรฟังรายละเอียดจุดอันตราย และจุดรวมพลก่อน เพื่อจะได้ปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง

แผนปฏิบัติการเมื่อเพลิงสงบ

การป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้

1. พนักงานรักษาความปลอดภัย กั้นน้ำจากการดับเพลิงไม่ให้ไหลลงสู่ทางระบายน้ำสาธารณะโดยใช้กระสอบทรายปิดทางระบายน้ำ
2. พนักงานรักษาความปลอดภัยสูบน้ำจากการดับเพลิงจากรางระบายน้ำฝนลงระบบบำบัดน้ำเสีย
3. พนักงานทำความสะอาด ดำเนินการจัดการขยะตามระเบียบปฏิบัติเรื่องการจัดการขยะ

หน่วยงานสนับสนุน

๑. หน่วยช่วยเหลือเมื่อเกิดอัคคีภัย

- สถานีตำรวจภูธรอำเภอยิ่งอ โทร. ๐๗๓-๕๕๑๐๙๘
- เทศบาลตำบลยี่งอ โทร. ๐๗๓-๕๕๑๐๘๒ , ๐๗๓-๕๕๑๑๖๕
- การไฟฟ้ายิ่งอ โทร. ๐๗๓-๕๕๑๑๒๔
- อบต.ยี่งอ โทร. ๐๗๓-๕๕๑
- ที่ว่าการอำเภอยิ่งอโทร. ๐๗๓-๕๕๑๐๐๕

๒. องค์กรทางการแพทย์ที่ขอเชิญเป็นเครือข่าย โรงพยาบาลในเครือข่าย

- โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ โทร. ๐๗๓-๕๑๑๔๑๑, ๐๗๓-๕๑๑๖๙๙
- โรงพยาบาลบาเจาะ โทร. ๐๗๓-๕๕๙๐๘๕
- โรงพยาบาลระแงะ โทร. ๐๗๓-๖๗๑๒๘๗, ๐๗๓-๖๗๑๑๑๘
- โรงพยาบาลรือเสาะ โทร. ๐๗๓-๕๗๑๑๕๘

แผนปฏิบัติการหลังเหตุเพลิงไหม้และภัยพิบัติ

ประกาศเป็นเขตอันตราย

ผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินเป็นผู้ประกาศ

การตั้งกรรมการสอบสวน

ผู้อำนวยการโรงพยาบาล พร้อมผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน กำหนดและตั้งกรรมการสืบสวนค้นหาสาเหตุของเหตุการณ์ดังกล่าว พร้อมทั้งสรุปให้ผู้อำนวยการรับทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป โดยมีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

ภายในอาคารโรงพยาบาล

๑. ทุกหน่วยงานจะต้องตรวจสอบของมีค่าหรือเอกสารต่างๆว่ามีเอกสารชำรุดเสียหายหรือสูญหายหรือไม่
๒. งานสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์เป็นผู้ประสานงานต่างๆของราชการ เช่น
 - ๒.๑ โรงพยาบาลใกล้เคียง
 - ๒.๒ หน่วยบรรเทาสาธารณภัย , อปพร. และ. หน่วยกู้ภัย ฯลฯ
๓. การช่วยชีวิตและชุดค้นหาผู้เสียชีวิต
๔. การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย จัดให้ผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ ที่ไม่สามารถมีที่พักอาศัยเองได้ ให้เข้าพักในสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ชั่วคราว
๕. การปรับปรุงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้โรงพยาบาลสามารถดำเนินการได้โดยเร็วที่สุด โดยแต่ละทีมมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๕.๑ ทีมบัญชาการ

- สั่งและควบคุมเจ้าหน้าที่ให้สำรวจความเสียหาย และจำนวนผู้ประสบภัยโดยรวดเร็วและถูกต้อง

- ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่ให้การสงเคราะห์แก่ผู้ประสบอัคคีภัยให้เรียบร้อยและทั่วถึง

๕.๒ ทีมเชื้ชีวิต-ติดต่อ

- รวบรวมรายชื่อผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต และผู้ที่ส่งไปรักษาที่โรงพยาบาลใกล้เคียง เพื่อสะดวกในการดำเนินการช่วยเหลือ และติดต่อให้ญาติทราบ

- ประกาศให้ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยที่ประสบเหตุเพลิงไหม้ทราบถึงที่พักชั่วคราว ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้

- ประกาศให้ผู้ประสบเหตุเพลิงไหม้ทราบว่า จะได้รับการสงเคราะห์และบรรเทาทุกข์ที่แน่นอนอย่างไร

ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ

๑. ดูแลให้ได้รับการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม
๒. แจ้งญาติของผู้บาดเจ็บให้ทราบ
๓. ในกรณีที่ผู้ได้รับบาดเจ็บเกิดทุพพลภาพ ให้รายงานคณะกรรมการบริหารของโรงพยาบาล ทราบเพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือต่อไป

สำหรับผู้เสียชีวิต

๑. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ทราบตามกฎหมาย เพื่อชันสูตรพลิกศพ ร่วมกับแพทย์ว่าเสียชีวิตจากสาเหตุใด
๒. ตรวจสอบชื่อ – สกุล ที่อยู่ให้ถูกต้อง และติดต่อให้ญาติทราบเพื่อมารับศพ
๓. ในกรณีที่ไม่ทราบชื่อ – สกุล ของผู้เสียชีวิตหรือไม่มีญาติมาติดต่อให้ดำเนินการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ นิติเวช หรือมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อมารับศพไปดำเนินการต่อ

๔. ประสานงานกับคณะกรรมการบริหารของโรงพยาบาล ในเรื่องค่าชดเชยและขอบเขตความรับผิดชอบตามความเหมาะสม

๔.๓ ทีมช่างฉุฉฉฉฉฉ

- จัดการถอนซากปรักหักพัง ซึ่งน่าจะเป็นอันตรายออกไปให้หมด
- นำเครื่องมือเครื่องใช้ในการตัดต้นเพลิงออกจากบริเวณเพลิงไหม้กลับเข้าที่ตั้งตามปกติ และสำรวจตรวจสอบให้ครบจำนวน
- จัดซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ให้เรียบร้อย
- จัดทำเครื่องมือเครื่องใช้ให้สะอาด พร้อมที่จะใช้งานได้ในคราวต่อไป
- หากเครื่องมือเครื่องใช้ชนิดใดชำรุด หรือเสียหายใช้การไม่ได้ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อขออนุมัติจัดหาไว้ให้ครบอยู่เสมอ

๔.๔ ทีมดับเพลิง

- จัดการรื้อถอนซากปรักหักพัง ซึ่งจะเป็นอันตรายออกไปให้หมด
- นำเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิงกลับเข้าที่ เพื่อไม่ให้กีดขวางการจราจร
- ซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ให้เรียบร้อย
- ทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้ให้เรียบร้อย
- หากเครื่องมือเครื่องใช้ชนิดใดชำรุด หรือเสียหายใช้การไม่ได้ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อขออนุมัติจัดหาไว้ให้ครบอยู่เสมอ

๔.๕ ทีมเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน-กู้ชีพ

- จัดการให้เจ้าของทรัพย์สินได้รับสิ่งของของตน โดยสะดวกและถูกต้อง
- ลำเลียงผู้ประสบภัย ไปสู่ที่ที่ปลอดภัย
- ควบคุมดูแลทรัพย์สินของทางราชการจนกว่าหน่วยงานที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินจะมารับคืน

๔.๖ ทีมรักษาความสงบ-จราจร

- เก็บเครื่องปิดกั้นจราจร เพื่อให้การจราจรเป็นไปด้วยความสะดวก
- ควบคุมดูแลมิให้บุคคลอื่นใด ซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในเขตไฟไหม้

หอผู้ป่วยและอาคารบริการ

๑. งานซ่อมบำรุง คนงานและแม่บ้านที่ประจำหน่วยงานนั้น ช่วยกันทำความสะอาดและรื้อซากปรักหักพังที่จะเกิดอันตรายออก

๒. หัวหน้าตึก หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกิดเหตุ ทำการสำรวจและจัดทำบัญชีความเสียหายที่เกิดขึ้นเพื่อรายงานต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาล

๓. หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล ประสานงานในการจัดหาสถานที่ให้ผู้ป่วยพัก (ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้อาคาร จนไม่สามารถใช้เป็นที่พักได้) และจัดบุคลากรเป็นชุดสำรองขึ้นปฏิบัติงานได้ในทันที

๔. หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป ประสานงานในการจัดหาสถานที่ทำงานให้แก่หน่วยงานที่ประสบเหตุการณ์เพลิงไหม้ จนไม่สามารถใช้งานได้

๕. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกิดเพลิงไหม้จัดเตรียมหรือจัดหาเครื่องมือ และอุปกรณ์เพื่อให้สามารถให้บริการได้ ตามความเหมาะสม

สรุปผลการปฏิบัติตามแผนอัคคีภัยและภัยพิบัติ ตามสถานการณ์จริงได้เหมาะสมหรือไม่
เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงและแก้ไขต่อไป

ทำการซักซ้อมแผนรับอัคคีภัยหลังจากเกิดเหตุอัคคีภัย โดยกำหนดในแผนป้องกันอัคคีภัยและภัยพิบัติ
ของโรงพยาบาล

แผนการเตรียมพร้อมรับอัคคีภัย

อาคาร-สถานที่

๑. ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับ
ข้อกำหนดของสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ซึ่งต้องสำรวจและดำเนินการทุกเดือน โดยมุ่งเน้น
พื้นที่ดังต่อไปนี้

๑.๑ อาคารให้บริการผู้ป่วย อาคารผู้ป่วยนอก , อาคารผู้ป่วยใน

๑.๒ อาคารสำนักงาน ซึ่งเป็นสถานที่เก็บเอกสารสำคัญ ฯลฯ

๑.๓ อาคารประกอบการ ได้แก่ อาคารหน่วยจ่ายกลาง

๒. บริเวณและพื้นที่อันตรายภายในโรงพยาบาลที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษโดยการสำรวจดำเนินการทุกเดือน
ได้แก่

๒.๑ บริเวณที่เก็บถังก๊าซออกซิเจน

๒.๒ บริเวณที่ตั้งหม้อน้ำแรงดันไอน้ำที่อาคารหน่วยจ่ายกลาง

๒.๓ บริเวณที่เก็บออกซิเจนเหลว

สำรวจตรวจตรา

๑. จุดติดตั้งท่อส่งน้ำจากระบบประปาโรงพยาบาล และอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้น แหล่งเก็บและจ่ายน้ำ ๒
จุด คือ ถังเก็บน้ำบริเวณหอถังสูงของโรงพยาบาล

๒. กำหนดเส้นทางอพยพหนีไฟ หรือทางออกฉุกเฉิน แล้วจัดทำแผนผังแสดงให้คนทั่วไปเห็นได้ชัดเจนใน
จุดสำคัญของทุก ๆ อาคาร ซึ่งต้องดูแลให้ใช้งานได้ตลอดเวลา รวมทั้งจัดจุดติดตั้งกล่อง ERT Box

๓. กำหนดกองบัญชาการแผนฉุกเฉิน คือ ตึกผู้ป่วยนอก

๔. กำหนดจุดรวมพลพร้อมติดตั้งป้ายให้สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งทางโรงพยาบาล ได้กำหนดไว้ ๓ จุด
คือ

๔.๑ จุดรวมพลที่ ๑ บริเวณเสาธงหน้าโรงพยาบาล

๔.๒ จุดรวมพลที่ ๒ บริเวณพื้นที่ว่างระหว่างงานซักฟอกและงานยานพาหนะ

หมายเหตุ ในแผนฉุกเฉิน ได้จำแนกพื้นที่ออกไปดังนี้

๑. จุดเกิดเหตุ (Immediate Danger Area) หมายถึง พื้นที่ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของการเกิดอัคคีภัย และ
ต่อเนื่อง มีอันตรายสูงมาก ทั้งความร้อน ควัน ผู้ที่อยู่ในบริเวณนี้ ต้องถูกอพยพไปยังจุดปลอดภัยทันที

๒. พื้นที่อันตราย (Danger Area) หมายถึง พื้นที่โดยรอบจุดเกิดเหตุ ระยะห่างขึ้นกับความรุนแรงของ
การเกิดอัคคีภัย เมื่อประกาศแผนฉุกเฉิน ต้องมีการอพยพผู้ป่วยและทรัพย์สิน

๓. พื้นที่เสี่ยง (Risk Area) หมายถึง พื้นที่รอบนอกพื้นที่อันตราย ซึ่งเมื่อมีการประกาศแผนฉุกเฉิน ไม่
ต้องมีการอพยพผู้ป่วยและทรัพย์สิน แต่ต้องคอยเฝ้าระวัง เพราะอยู่ในภาวะเตรียมพร้อม

๔. จุดปลอดภัย (Safe Area) หมายถึง พื้นที่ปลอดภัยซึ่งหน่วยงานของอาคารนั้น กำหนดให้เป็นที่นั่งพบ
หรือรวมตัวกัน เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ก่อนมีการประกาศแผนฉุกเฉินเพื่อย้ายไปยังจุดรวมพล

๕. จุดรวมพล (Assembly Area) หมายถึง พื้นที่ปลอดภัยซึ่งรองรับการอพยพการส่งต่อ ทรัพย์สิน ผู้ป่วย
และผู้ประสพภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน มีไม่น้อยกว่า ๒ จุด แต่ไม่เกิน ๔ จุด ประกาศใช้ครั้งละ ๑ จุดเท่านั้นเมื่อเกิด
เหตุฉุกเฉิน

๖. กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (Emergency Plan Office) หมายถึง

๖.๑ สำนักงานที่ใช้ในการบริหารงานของกลุ่ม ERT โดยมีผู้บัญชาการแผนฉุกเฉินเป็นหัวหน้า มีแผนผังแสดงสายบังคับบัญชาของบุคลากรตามแผนฉุกเฉิน

๖.๒ เป็นสถานที่เก็บอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น ไฟฉาย แก้วน้ำ วิทยุสื่อสาร เป็นต้น

๖.๓ เป็นศูนย์ปฏิบัติการเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีอุปกรณ์สื่อสาร โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร วิทยุกระจายเสียง

*** หมายเหตุ** กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน สามารถย้ายที่ตั้งได้ ตามความเหมาะสมตามคำสั่งผู้บัญชาการ แผนฉุกเฉิน เมื่อประกาศใช้แผนฉุกเฉิน จะย้ายไปยังจุดรวมพลที่ประกาศใช้และมีป้ายแสดงไว้ชัดเจนว่าย้ายกองบัญชาการแผนฉุกเฉินไปจุดรวมพลใด

*** กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน ควรมีเพียงที่เดียว**

๗. จุดจอดรถพยาบาล หมายถึง พื้นที่สำหรับจอดรถพยาบาล เพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เมื่อเกิดอัคคีภัย อยู่ ณ จุดรวมพลที่ประกาศใช้

๘. จุดจอดรถดับเพลิง หมายถึง พื้นที่สำหรับจอดรถดับเพลิง เมื่อเกิดอัคคีภัย ควรอยู่ใกล้แหล่งน้ำ และจัดทำป้ายสัญลักษณ์ ห้ามจอด แสดงไว้เพื่อให้รถดับเพลิงสามารถจอดได้ทันทีเมื่อเกิดอัคคีภัย

๙. จุดติดตั้งกล่อง ERT (ERT Box) คือ กล่องรองรับบัตรประจำตัวผู้เข้าไปช่วยเหลือในพื้นที่อันตราย

๑๐. กำหนดเส้นทางจราจรในโรงพยาบาลเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน โดยกำหนด

๑๑. กำหนดสถานที่เก็บอุปกรณ์ในการดับเพลิง เช่น สายส่งน้ำดับเพลิง (Fire Delivery Hose) , หัวฉีดดับเพลิง (Nozzle) ฯลฯ และอุปกรณ์ช่วยชีวิตอื่นๆตามมาตรฐาน อาทิ หน้ากากกันควันพิษ (S.C.B.A.) , รอกหนีไฟ (Fire Escape Device) ไว้ในอาคารสูงตามมาตรฐาน, เชือก (Rope) ,ขวาน (Axe) , บันไดลิง(Emergency Ladder) ฯลฯ ณ กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน

อุปกรณ์ มีการเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม ดังนี้

๑. อุปกรณ์เตือนภัย

๑.๑ สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm)

๑.๒ เสียงตามสายในเวลาราชการ (Intercommunication)

๑.๓ เครื่องขยายเสียงแบบใช้แบตเตอรี่

๑.๔ รถAmbulance ที่มีเครื่องขยายเสียง

๒. อุปกรณ์ดับเพลิง (Fire extinguisher)

๒.๑ เครื่องดับเพลิงแบบยกหัว ไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง ต่อพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตร ทุกกระยะไม่เกิน ๒๐ เมตรติดตั้งในระดับความสูงโดยวัดจากพื้นถึงส่วนที่สูงที่สุด ๙๐ ซม.

๒.๒ เครื่องสูบน้ำดับเพลิง (Fire pump)ชนิดติดตั้งถาวร พร้อมสายส่งน้ำดับเพลิง (Fire Delivery Hose) ให้เป็นไปตามมาตรฐาน

๒.๓ เครื่องสูบน้ำดับเพลิงแบบหาม (Portable Fire Pump) จะต้องมีให้เพียงพอต่อการใช้งาน

๒.๔ สายส่งน้ำดับเพลิง (Fire Delivery hose) พร้อมหัวฉีดปรับฝอยได้ ต้องจัดให้มีเพียงพอ

๒.๕ สายสูบน้ำดับเพลิง (Suction hose) มีให้เพียงพอตามมาตรฐาน

๒.๖ ท่อประปาหัวแดง (Fire Hydrant)ต้องดำเนินการให้การประปาฯ จัดติดตั้งให้เพียงพอเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

๓. อุปกรณ์สำรองไฟฟ้า และแสงสว่าง จะต้องดำเนินการติดตั้งให้เพียงพอต่อการใช้งาน

๓.๑ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง (Generator) ขนาด ๓๐๐ กิโลวัตต์

๓.๒ จัดให้มีไฟฉุกเฉิน (Emergency light) ประจำอาคารทุกอาคาร และทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะห้องปฏิบัติการพิเศษ เช่นห้องผ่าตัด, ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน

๓.๓ จัดให้มีกระบอกไฟฉายกำลังไฟสูง (Flash Light)

๔. อุปกรณ์ป้องกันภัย และช่วยชีวิต (เพื่อให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการ เพื่อความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง หมวดที่ ๓ ข้อ ๒๑ ให้นำจ้างจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ใช้ในการดับเพลิงและการฝึกซ้อมดับเพลิง โดยเฉพาะ เช่น เสื้อผ้า รองเท้า ถุงมือ หมวก หน้ากากป้องกันความร้อนหรือควันพิษ เป็นต้น ไว้ให้ลูกจ้างใช้ในการดับเพลิง) โรงพยาบาลจึงกำหนดให้มีอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

๔.๑ เสื้อชุดดับเพลิงประกอบด้วย เสื้อดับเพลิง(Fireman Suit), หมวกดับเพลิง(Fireman Helmet), รองเท้าดับเพลิง(Fireman Boot) อย่างน้อย ๘ ชุด

๔.๒ บันไดลิง (Emergency Ladder) ทุกอาคารที่มีความสูงไม่เกิน ๒ ชั้น

๔.๓ หน้ากากหนีไฟ (Emergency Smoke mask) ตามความเหมาะสม

๔.๔ หน้ากากกันควันพิษแบบมีถังอัดอากาศ (SCBA. Self Contained Breathing Apparatus) ๓ ชุด

๔.๕ ถุงพลาสติกกันร้อนขนาดใหญ่ (ถุงฉุกเฉิน) เพื่อใช้คลุมศีรษะ ฝ่าควัน ให้มีจำนวนที่เหมาะสม

๔.๖ รอกหนีไฟ(Fire Escape Device) ทุกอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๒ ชั้นขึ้นไป ชั้นละ ๒ ตัว และติดตั้งห้วงคล้องอย่างน้อยชั้นละ ๔ จุด ซึ่งกำลังดำเนินการให้เพียงพอตามมาตรฐาน

๔.๗ เชือก (Rope) เพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉินต่างๆ

๔.๘ เพลนอนพร้อมสายรัด เพื่อใช้ในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ช่วยตัวเองไม่ได้ ให้เพียงพอต่อความต้องการโดยเฉพาะในหอผู้ป่วย

๕. อุปกรณ์สื่อสาร

๕.๑ โทรศัพท์ภายในอาคารผู้ป่วยและหน่วยงาน สามารถต่อออกภายนอกโรงพยาบาลได้

๕.๒ วิทยุสื่อสาร ควรเพิ่มจำนวนให้มากขึ้นตามความเหมาะสม

๕.๓ รวบรวมเบอร์โทรศัพท์มือถือของเจ้าหน้าที่

๖. ป้ายสื่อความปลอดภัย เช่นป้ายบอกทางเข้า-ออก หรือหนีไฟ , ป้ายจุดติดตั้งอุปกรณ์ , ป้ายเตือนภัยต่างๆ ฯลฯ เป็นต้น

๗. อุปกรณ์ช่วยชีวิตทางการแพทย์ฉุกเฉิน และประจำรถ Ambulance

๗.๑ ถัง oxygen พร้อม oxygen บรรจุเต็มถัง

๗.๒ เครื่อง suction ที่ใช้งานได้พร้อมสาย suction

๗.๓ เพลหามคนไข้ , Spinal board หรืออื่นๆ ที่เหมาะสม

๗.๔ Defibrillator เครื่องกระตุ้นหัวใจด้วยไฟฟ้า

๗.๕ Set resuscitation (ชุดช่วยฟื้นคืนชีพ) ประกอบด้วย

- Endotracheal tube ทุกขนาด (ท่อสอดทางเดินหายใจ)
- Airway ทุกขนาด (อุปกรณ์ป้องกันการกีดท้อหายใจ)
- Laryngoscope (เครื่องมือช่วยในการสอดท้อหายใจ)
- Ambu bag (อุปกรณ์ช่วยเพิ่มปริมาณอากาศ ในกรณีผู้ป่วยไม่สามารถหายใจได้)
- Mask ทุกขนาด (อุปกรณ์ครอบปากจมูก ป้องกันการรั่วไหลของอากาศขณะปั๊ม)
- ยาสำหรับ resuscitation (ยาสำหรับช่วยฟื้นคืนชีพ)
- Adrenaline (ยากระตุ้นการเต้นของหัวใจ , ช่วยขยายหลอดเลือด)

- Sodium bicarbonate (ลดความเป็นกรดในกระแสเลือด กรณีคนไข้หยุดหายใจนานเกิน ปกติ หรือหายใจไม่ดี)

- Atropine (ตัวต้านฤทธิ์ยาฆ่าแมลงบางกลุ่ม และเพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจ)
- Morphine (ยาแก้ปวดรุนแรง – ปวดเนื่องจากกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด)
- Nitroglycerine (ยาขยายหลอดเลือดหัวใจ และลดความดันโลหิต)
- ASA gr I (แอสไพริน เกรน วัน) (ลดการรวมตัวของลิ่มเลือดในหลอดเลือดหัวใจ)
- Xylocaine (ยาชา – เพื่อลดการทำงานของหัวใจ)
- Ringer lactate Solution (น้ำเกลือชนิดหนึ่ง – ใช้กรณีการสูญเสียเลือด)

๗.๖. Set ทำแผล pack พร้อมใช้งาน (: Plastic bandage , Top Gauze ,Cotton (สำลี)

๗.๗. เครื่องวัดความดันโลหิตควรเป็นแบบ Digital

๗.๘. Stethoscope (หูฟัง – อุปกรณ์ช่วยฟังเสียงต่างๆ ในร่างกาย)

๗.๙. ควรมี Ventilator ที่มีคุณภาพ

๗.๑๐. ควรมี pulse oximeter (เครื่องวัดปริมาณออกซิเจนในเนื้อเยื่อ)

๗.๑๑. เสื้อกคอ (Collar)

๗.๑๒. เสื้อกแขน - ขา (Sprint)

๗.๑๓. ถุงมือทางการแพทย์

๗.๑๔. Mask ปิดปากจมูกกันติดเชื้อ

บุคลากร

โรงพยาบาล เน้น “คนนำเครื่อง” จึงต้องฝึกคนมากกว่ารู้แล้วลืม แต่รู้แล้วต้องสอนต่อได้

๑. กำหนดนโยบาย และแผนป้องกันระงับอัคคีภัยในโรงพยาบาลชามะนาว พร้อมทั้งประกาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน

๒. คำสั่งประกาศแต่งตั้ง ผู้บัญชาการ และคณะกรรมการ แผนฉุกเฉิน ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ของโรงพยาบาลชามะนาว พร้อมทั้งกำหนด อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ แต่ละงานอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร

๓. จัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการระงับและป้องกันอัคคีภัยแก่บุคลากรในโรงพยาบาล บรรลุเป้าหมาย ๑๐๐% และจัดการอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานใหม่

๔. จัดอบรมเพื่อสร้างให้เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทุกท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามแผนฉุกเฉิน(ERT)

๕. ฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย และเคลื่อนย้ายผู้ป่วย (Lifting – Moving) แก่บุคลากรภายในโรงพยาบาลครบถ้วน

๖. ฝึกอบรมการช่วยชีวิตและการปฐมพยาบาลขั้นต้นเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ให้กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ๑๐๐% ภายในระยะเวลา ๑ ปี และดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อคงจำนวนผู้เคยผ่านการอบรมไว้ในระดับเดิม

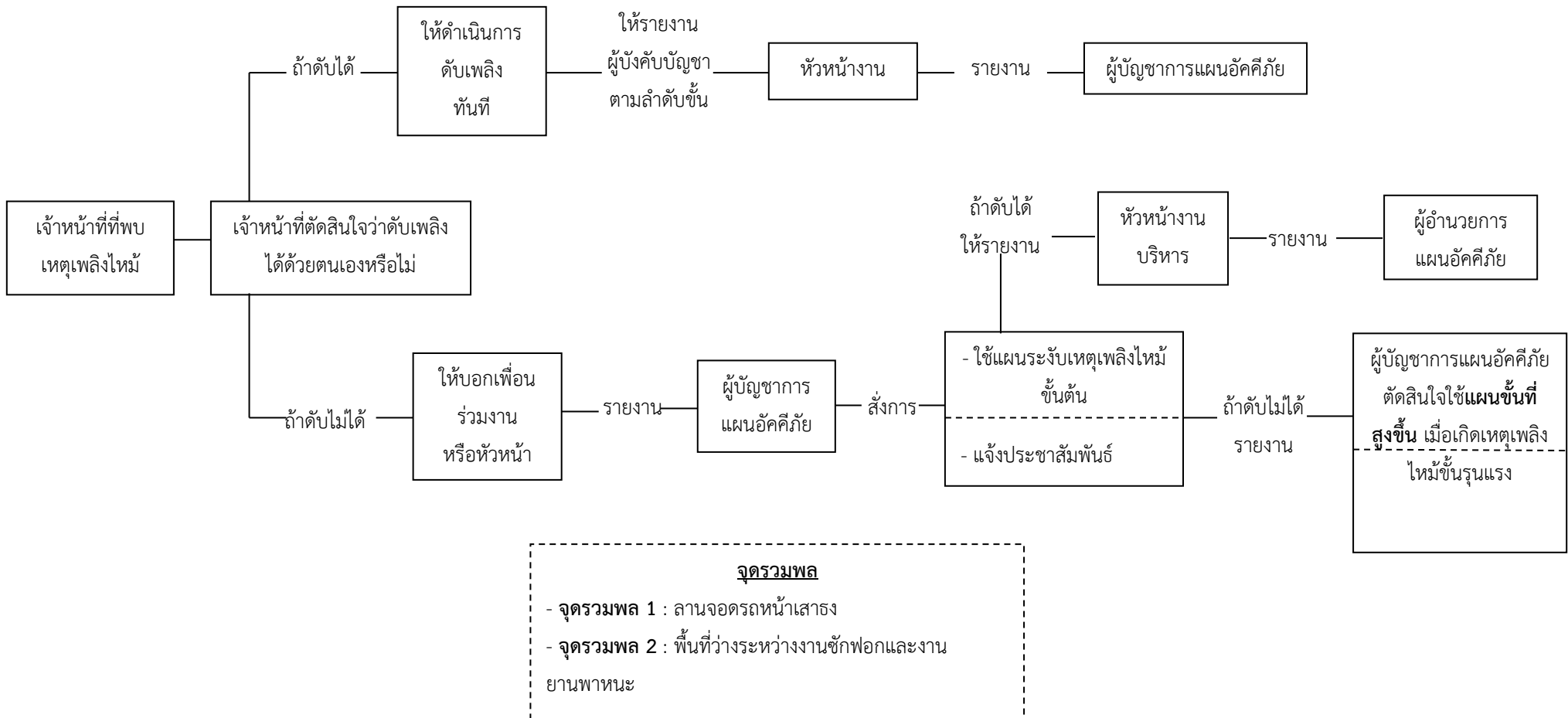
๗. จัดให้มีการซ้อมปฏิบัติตามแผนป้องกันระงับอัคคีภัยและอุบัติภัยอื่นๆ ทุกแผนก ปีละ ๑ ครั้งและซ้อมใหญ่ทั้งระบบ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๘. ตรวจสอบเครื่องดับเพลิงแบบมือถือโดยเจ้าของพื้นที่บริเวณนั้นๆทุกเดือนๆละ๑ครั้ง

๙. มีการตรวจสอบระบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองฉุกเฉิน (Automatic Generator) โดยเจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงาน เดือนละ ๑ ครั้ง

๑๐. ตรวจสอบ การทำงานของเครื่องส่งสัญญาณต่างๆ (Fire Alarm) โดย ERT และฝ่ายช่างซ่อมบำรุง เดือนละ๑ครั้ง

แผนระงับอัคคีภัย
ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเจ้าหน้าที่พบเหตุเพลิงไหม้

จุดรวมพล

- จุดรวมพล 1 : ลานจอดรถหน้าเสาธง
- จุดรวมพล 2 : พื้นที่ว่างระหว่างงานซักฟอกและงานยานพาหนะ